CONCEPT

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is inkomensafhankelijke regelingen op het punt van wonen, kinderen en zorg zoveel mogelijk te harmoniseren door een aantal algemene kernbegrippen in die regelingen onder te brengen in één nieuwe wet, en de uitvoering van deze regelingen te stroomlijnen door deze waar mogelijk te laten plaatsvinden door de Belastingdienst Toeslagen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Reikwijdte

1. Deze wet is van toepassing op inkomensafhankelijke regelingen.

2. In afwijking van het eerste lid is deze wet op inkomensafhankelijke regelingen die vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht zijn, slechts van toepassing voor zover dit in de desbetreffende inkomensafhankelijke regeling is bepaald.

3. Onder inkomensafhankelijke regeling wordt verstaan een bij of krachtens wet vastgestelde regeling die natuurlijke personen aanspraak geeft op een tegemoetkoming van het Rijk waarvan de hoogte afhankelijk is van draagkracht.

Artikel 2 Begripsbepalingen

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen, alsmede in inkomensafhankelijke regelingen, wordt verstaan onder:

a. tegemoetkoming: een tegemoetkoming van het Rijk op grond van een inkomensafhankelijke regeling;

b. berekeningsjaar: het kalenderjaar waarover aanspraak op een tegemoetkoming bestaat;

c. partner: de persoon bedoeld in artikel 4;

d. medebewoner: degene die op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, met dien verstande dat als medebewoner niet wordt aangemerkt:

1°. de partner van de belanghebbende,

2°. degene die op basis van een schriftelijke overeenkomst met de belanghebbende een deel van de woning huurt, tenzij deze een bloed- of aanverwant in de eerste graad is van de belanghebbende of van diens partner,

3°. degene die tot het huishouden van de onder 2° bedoelde persoon behoort;

e. kind: de persoon bedoeld in artikel 5;

f. toetsingsinkomen: het inkomen, bedoeld in artikel 6;

g. verzamelinkomen: het verzamelinkomen bedoeld in artikel 2.18 van de Wet inkomstenbelasting 2001;

h. belastbaar loon: het belastbare loon, bedoeld in artikel 9 van de Wet op de loonbelasting 1964;

i. jaaropgaaf: de jaaropgaaf, bedoeld in artikel 28, onderdeel e, van de Wet op de loonbelasting 1964;

j. sociaal-fiscaalnummer: het nummer, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel j, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;

k. vreemdeling: hetgeen daaronder wordt verstaan in de Vreemdelingenwet 2000;

l. lidstaat: een Staat die lid is van de Europese Unie of een andere Staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder Onze Minister: Onze Minister van Financiën.

Artikel 3 Draagkracht

1. Ter bepaling van de draagkracht voor de toepassing van een inkomensafhankelijke regeling wordt het toetsingsinkomen van de belanghebbende en dat van zijn partner in aanmerking genomen.

2. Indien in een inkomensafhankelijke regeling is bepaald dat naast de draagkracht van de belanghebbende en diens partner ook de draagkracht van medebewoners van belang is voor de aanspraak op en de hoogte van een tegemoetkoming, wordt mede het toetsingsinkomen van de medebewoners in aanmerking genomen.

3. Indien in een inkomensafhankelijke regeling de aanspraak op een tegemoetkoming mede afhankelijk is gesteld van het vermogen, bestaat geen aanspraak op een tegemoetkoming indien bij de belanghebbende of zijn partner over het berekeningsjaar voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking is genomen als bedoeld in artikel 5.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

4. Indien in een inkomensafhankelijke regeling de aanspraak op een tegemoetkoming mede afhankelijk is gesteld van het vermogen van medebewoners, bestaat tevens geen aanspraak op een tegemoetkoming indien bij een medebewoner over het berekeningsjaar voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking is genomen als bedoeld in artikel 5.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

5. Het toetsingsinkomen van een medebewoner die een eerstegraads bloed- of aanverwant in de neergaande lijn, of een pleegkind is van de belanghebbende, van zijn partner, of van een medebewoner, en die de leeftijd van 23 jaar niet heeft bereikt, wordt voor de toepassing van het tweede lid slechts in aanmerking genomen voor zover het meer dan € 4 100 bedraagt.

6. Met betrekking tot het bedrag genoemd in het vijfde lid zijn de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4 Partner

1. De partner van de belanghebbende is degene die hierna als eerste wordt genoemd:

a. de niet duurzaam gescheiden levende echtgenoot of geregistreerde partner;

b. degene die op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en

1°. die voor toepassing van de Wet inkomstenbelasting 2001 voor het berekeningsjaar kiest voor kwalificatie als partner, of

2°. die ten overstaan van een notaris een samenlevingscontract heeft gesloten met de belanghebbende, of

3°. uit wiens relatie met de belanghebbende een kind is geboren, of

4°. die een kind van de belanghebbende heeft erkend dan wel wiens kind door de belanghebbende is erkend, of

5°. die in een aan het berekeningsjaar voorafgaand kalenderjaar partner van de belanghebbende was, of

6°. die voor de toepassing van een pensioenregeling als partner van de belanghebbende is aangemeld, of

7°. die samen met de belanghebbende een woning bewoont die voor hen een eigen woning is in de zin van artikel 3.111 van de Wet inkomstenbelasting 2001, en aansprakelijk is of mede aansprakelijk is voor een schuld waarbij die woning als onderpand dient;

c. de meerderjarige die in het berekeningsjaar gedurende meer dan zes maanden onafgebroken een gezamenlijke huishouding voert met de meerderjarige belanghebbende en gedurende die tijd op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, met uitzondering van:

1°. de bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de belanghebbende;

2°. de bloed- of aanverwant in de tweede graad van de zijlijn van de belanghebbende gedurende de periode dat de belanghebbende op hetzelfde woonadres als zijn ouder staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

2. Degene die in het eerste lid als partner wordt gekwalificeerd wordt tevens als partner aangemerkt in de periode in het berekeningsjaar waarin hij niet aan de in het eerste lid genoemde voorwaarden voldoet, maar wel op het zelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

3. Indien het eerste lid, onderdeel c, tegelijkertijd meer dan één persoon als partner kwalificeert, wijst de belanghebbende bij de aanvraag van de tegemoetkoming een van deze personen aan als partner.

Artikel 5 Kind

1. Kind is de bloedverwant en aanverwant in de neergaande lijn, waaronder tevens wordt begrepen een pleegkind, van de belanghebbende of zijn partner die in belangrijke mate wordt onderhouden door de belanghebbende of zijn partner en op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

2. De in het eerste lid opgenomen voorwaarde van inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens geldt niet gedurende de periode waarin de aldaar bedoelde persoon tegelijkertijd tot de huishoudens van zijn beide ouders behoort en hij op hetzelfde woonadres als een van die ouders staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Voor de toepassing van de eerste volzin behoort iemand tegelijkertijd tot het huishouden van beide ouders indien hij doorgaans ten minste drie gehele dagen per week tot het huishouden van de belanghebbende en voor de overige tijd doorgaans tot het huishouden van de andere ouder behoort.

3. Een kind wordt in belangrijke mate onderhouden als bedoeld in het eerste lid indien is voldaan aan de regels gesteld krachtens artikel 1.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Artikel 6 Toetsingsinkomen

1. Toetsingsinkomen is:

a. indien over het berekeningsjaar een aanslag inkomstenbelasting is vastgesteld: het verzamelinkomen, zoals dat in die aanslag is opgenomen;

b. indien over het berekeningsjaar geen aanslag inkomstenbelasting is vastgesteld: het belastbare loon, zoals dat blijkt uit de op het berekeningsjaar betrekking hebbende jaaropgaven.

2. Indien over het berekeningsjaar een navorderingsaanslag inkomstenbelasting wordt vastgesteld is, in afwijking van het eerste lid, het in die navorderingsaanslag opgenomen verzamelinkomen het toetsingsinkomen.

3. Inkomen dat niet in een verzamelinkomen of belastbaar loon als bedoeld in het eerste en tweede lid is begrepen omdat het niet behoort tot het Nederlands inkomen als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of is vrijgesteld op grond van bepalingen van internationaal recht, wordt in afwijking van die leden mede als toetsingsinkomen in aanmerking genomen als ware het aan de Nederlandse belastingheffing onderworpen.

Artikel 7 Vreemdelingen

1. Indien aan een vreemdeling tijdens een rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onderdelen a tot en met e, en l, van de Vreemdelingenwet 2000 een tegemoetkoming is toegekend, heeft de omstandigheid dat hij aansluitend aan dit verblijf rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8, onderdeel g of h, van de Vreemdelingenwet 2000 niet tot gevolg dat hij daardoor zijn aanspraak verliest op eenzelfde tegemoetkoming gedurende de periode van laatstgenoemd verblijf.

2. Ingeval de partner van de belanghebbende een vreemdeling is die niet rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, heeft de belanghebbende geen aanspraak op een tegemoetkoming.

3. Indien de draagkracht van medebewoners van belang is voor de tegemoetkoming, heeft de belanghebbende geen aanspraak op een tegemoetkoming ingeval een medebewoner een vreemdeling is die niet rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000.

Artikel 8 Gelijkstelling met gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

1. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt met de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens gelijkgesteld een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland.

2. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die niet in Nederland woont geacht wordt op zijn woonadres te zijn ingeschreven in een naar aard en strekking met de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens overeenkomende administratie buiten Nederland.

3. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die niet kan worden ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens geacht wordt daarin op zijn woonadres te zijn ingeschreven.

4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid wordt naar de omstandigheden beoordeeld waar iemand woont.

Artikel 9 Minderjarigen

1. Een minderjarige is bekwaam de rechtshandelingen te verrichten die noodzakelijk zijn om een tegemoetkoming te verkrijgen. Hij is voorts bekwaam de rechtshandelingen te verrichten die noodzakelijk zijn met betrekking tot de uitoefening, onderscheidenlijk de nakoming van de voor hem uit de toekenning van tegemoetkomingen voortvloeiende rechten en verplichtingen.

2. Indien op grond van een inkomensafhankelijke regeling alleen meerderjarigen aanspraak op een tegemoetkoming hebben, wordt voor die regeling mede als meerderjarige aangemerkt de minderjarige met een kind of de minderjarige van wie beide ouders zijn overleden.

HOOFDSTUK 2 UITVOERING DOOR DE BELASTINGDIENST TOESLAGEN

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 10 Reikwijdte en definities

1. De bepalingen van dit hoofdstuk gelden voor de inkomensafhankelijke regelingen waarvan de uitvoering is opgedragen aan de Belastingdienst Toeslagen.

2. Voor de toepassing van dit hoofdstuk blijft titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht buiten toepassing en zijn artikel 3:40 en de hoofdstukken 4, 6 en 7 van die wet niet van toepassing op de de verrekeningsbeschikking als bedoeld in artikel 29, en de aanmaning en het dwangbevel als bedoeld in artikel 31.

3. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder

a. Belastingdienst Toeslagen: het organisatieonderdeel van de rijksbelastingdienst dat is belast met het toekennen van tegemoetkomingen;

b. bestuurlijke boete: de bestuurlijke sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom, die is gericht op bestraffing van de overtreder.

Paragraaf 2 Tegemoetkoming

Artikel 11 Toekennen tegemoetkoming

1. De tegemoetkoming wordt op aanvraag toegekend door de Belastingdienst Toeslagen.

2. Indien een tegemoetkoming van partners aan een van hen kan worden toegekend of indien partners een gezamenlijke aanspraak op een tegemoetkoming hebben, wordt de tegemoetkoming toegekend aan degene die in de aanvraag als belanghebbende optreedt.

Artikel 12 De aanvraag

1. Een aanvraag om een tegemoetkoming met betrekking tot een berekeningsjaar kan tot 1 april van het jaar volgend op dat berekeningsjaar worden ingediend bij de Belastingdienst Toeslagen.

2. Indien de belanghebbende een partner heeft, wordt de aanvraag mede ondertekend door de partner.

3. Indien de draagkracht van medebewoners van belang is voor de aanspraak op een tegemoetkoming, wordt de aanvraag mede ondertekend door de medebewoners.

4. Een aanvraag wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar volgende berekeningsjaren.

5. Indien de Belastingdienst Toeslagen van oordeel is dat toepassing van het vierde lid kan worden beëindigd, deelt hij dit de belanghebbende schriftelijk mee.

Artikel 13 Voorschot op de tegemoetkoming

1. De Belastingdienst Toeslagen verleent de belanghebbende een voorschot tot het bedrag van de vermoedelijke tegemoetkoming.

2. Het voorschot wordt verleend:

a. indien de aanvraag tenminste acht weken vóór het berekeningsjaar is ingediend of indien de tegemoetkoming wordt toegekend met toepassing van artikel 12, vierde lid: vóór de aanvang van het berekeningsjaar;

b. in andere gevallen: binnen acht weken na de ontvangst van de aanvraag.

3. Indien de belanghebbende slechts voor een deel van het berekeningsjaar aanspraak heeft op een tegemoetkoming wordt, in afwijking van het tweede lid, het voorschot niet eerder verleend dan in de maand waarin de aanspraak ontstaat.

4. De Belastingdienst Toeslagen kan het voorschot herzien.

6. Het eerste lid is niet van toepassing indien de tegemoetkoming binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag wordt toegekend.

Artikel 14 Melding gewijzigde gegevens door de belanghebbende

1. Indien een voorschot is verleend en er een relevante wijziging optreedt in de omstandigheden die van belang zijn voor de aanspraak op en de hoogte van de tegemoetkoming, is de belanghebbende gehouden die wijziging te melden aan de Belastingdienst Toeslagen.

2. Bij regeling van Onze Minister wordt bepaald welke feiten en omstandigheden in ieder geval aanleiding geven voor een melding als bedoeld in het eerste lid en op welke wijze en binnen welke termijn de melding wordt gedaan.

3. Indien de belanghebbende een partner heeft wordt de melding, bedoeld in het eerste lid, mede ondertekend door de partner.

4. Indien in het eerste lid bedoelde melding betrekking heeft op aangelegenheden van een medebewoner, wordt de melding mede ondertekend door die medebewoner.

Artikel 15 Verzoeken tot informatieverstrekking

1. Onverminderd artikel 14 verstrekt een belanghebbende, een partner of een medebewoner de Belastingdienst Toeslagen desgevraagd alle gegevens en inlichtingen die voor de aanspraak op en de hoogte van de tegemoetkoming van belang kunnen zijn.

2. De gegevens en inlichtingen, bedoeld in het eerste lid, worden verstrekt binnen een door de Belastingdienst Toeslagen te stellen termijn.

3. Indien niet aan de in het tweede lid bedoelde verplichting is voldaan, herinnert de Belastingdienst Toeslagen de in het eerste lid bedoelde persoon daaraan en stelt hem in de gelegenheid om binnen een nader te stellen termijn alsnog de gevraagde gegevens en inlichtingen te verstrekken.

4. Indien niet aan de in de vorige leden genoemde verplichtingen is voldaan, bepaalt de Belastingdienst Toeslagen ambtshalve de hoogte van de tegemoetkoming.

Artikel 16 Beslistermijn toekenning tegemoetkoming

1. Indien voor de belanghebbende, voor zijn partner of voor een medebewoner over het berekeningsjaar een aanslag inkomstenbelasting wordt vastgesteld, kent de Belastingdienst Toeslagen de tegemoetkoming toe binnen acht weken na de vaststelling van de laatste van belang zijnde aanslag.

2. Indien voor geen van de in het eerste lid bedoelde personen over het berekeningsjaar een aanslag inkomstenbelasting wordt vastgesteld, kent de Belastingdienst Toeslagen de tegemoetkoming toe vóór 1 december van het jaar volgend op het berekeningsjaar.

3. Indien de tegemoetkoming niet binnen de in de vorige leden genoemde termijn kan worden toegekend, kan de Belastingdienst Toeslagen deze termijn verlengen. De Belastingdienst Toeslagen stelt de belanghebbende hiervan in kennis onder het noemen van een redelijke termijn waarbinnen toekenning zal plaatsvinden.

Artikel 17 Afwijkend toetsingsinkomen

De Belastingdienst Toeslagen bepaalt het inkomen als bedoeld in artikel 6, derde lid.

Artikel 18 Wijziging fiscale gegevens

1. Indien na een eerste of nadere vaststelling van een verzamelinkomen, belastbaar loon, of inkomen als bedoeld in artikel 6, derde lid, blijkt dat de tegemoetkoming tot een te laag of te hoog bedrag is toegekend, herziet de Belastingdienst Toeslagen de tegemoetkoming met inachtneming van die vaststelling.

2. De in het eerste lid bedoelde herziening geschiedt binnen acht weken na het tijdstip waarop de beschikking of uitspraak strekkende tot de in dat lid bedoelde vaststelling onherroepelijk is geworden dan wel de herziene jaaropgaaf bij de Belastingdienst Toeslagen bekend is geworden.

3. Indien de tegemoetkoming niet binnen de in het tweede lid bedoelde termijn kan worden herzien, kan de Belastingdienst Toeslagen deze termijn verlengen. De Belastingdienst Toeslagen stelt de belanghebbende hiervan in kennis onder het noemen van een redelijke termijn waarbinnen herziening zal plaatsvinden.

Artikel 19 Herziening tegemoetkoming

1. De Belastingdienst Toeslagen kan de toegekende tegemoetkoming herzien:

a. op grond van feiten en omstandigheden waarvan de dienst bij de toekenning redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de tegemoetkoming vermoedelijk tot een te hoog bedrag is toegekend;

b. indien de tegemoetkoming tot een te hoog bedrag is toegekend en de belanghebbende of zijn partner dit wist of behoorde te weten.

2. Een tegemoetkoming kan met toepassing van dit artikel niet meer worden herzien indien vijf jaren zijn verstreken na de dagtekening van de toekenningsbeschikking.

Paragraaf 3 Informatieverstrekking en informatieuitwisseling

Artikel 20 Gebruik sociaal-fiscaalnummer

De Belastingdienst Toeslagen maakt voor de uitvoering van deze wet gebruik van het sociaal-fiscaalnummer.

Artikel 21 Informatieverstrekking aan de Belastingdienst Toeslagen

1. Openbare lichamen en rechtspersonen die bij of krachtens een bijzondere wet rechtspersoonlijkheid hebben verkregen, de onder hen ressorterende instellingen en diensten, alsmede lichamen die hoofdzakelijk uitvoering geven aan het beleid van het Rijk, en bij algemene maatregel van bestuur aangewezen natuurlijke personen, maat- en vennootschappen, verenigingen en andere rechtspersonen, instellingen en diensten verstrekken op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze aan de Belastingdienst Toeslagen kosteloos de gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming van belang kan zijn voor de uitvoering van deze wet.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de vermelding van het sociaal-fiscaalnummer van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben bij het verstrekken van de gegevens en inlichtingen.

3. In de gevallen waarin het sociaal-fiscaalnummer dient te worden vermeld is degene op wie de in het eerste lid bedoelde gegevens en inlichtingen betrekking hebben gehouden zijn sociaal-fiscaalnummer te verstrekken aan de in het eerste lid bedoelde openbare lichamen, rechtspersonen, natuurlijke personen, maat-en vennootschappen, verenigingen, instellingen en diensten.

Artikel 22 Informatie-uitwisseling

1. De Belastingdienst Toeslagen en de inspecteur en ontvanger belast met de heffing respectievelijk de invordering van rijksbelastingen wisselen de gegevens en inlichtingen uit die nodig zijn bij de uitvoering van deze wet en bij de heffing en invordering van rijksbelastingen, onder vermelding van het sociaal-fiscaalnummer van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben.

2. Onze Minister verstrekt aan Onze Ministers wie het aangaat de inlichtingen die zij nodig hebben voor de beleidsvorming en beleidsevaluatie alsmede voor het volgen van de ontwikkeling van de uitgaven, met betrekking tot inkomensafhankelijke regelingen.

3. Onze Ministers wie het aangaat verstrekken aan Onze Minister de inlichtingen die hij nodig heeft voor de uitvoering van inkomensafhankelijke regelingen door de Belastingdienst Toeslagen.

Paragraaf 4 Uitbetaling en terugvordering

Artikel 23 Uitbetaling

1. Een tegemoetkoming wordt binnen vier weken na dagtekening van de toekenningsbeschikking uitbetaald onder verrekening van het betaalde voorschot.

2. Een voorschot waarvan de beschikking een dagtekening heeft die ligt voor 1 februari van het berekeningsjaar wordt uitbetaald in 12 gelijke termijnen. Een voorschot waarvan de beschikking een dagtekening heeft die ligt na 31 januari doch voor 1 december van het berekeningsjaar, wordt uitbetaald in zoveel gelijke termijnen als er met inbegrip van de maand die in de dagtekening is vermeld, nog maanden van dat jaar overblijven. De eerste termijnbetaling vindt plaats in de maand die in de dagtekening is vermeld en elk van de volgende termijnbetalingen telkens een maand later.

3. In afwijking in zoverre van het tweede lid wordt, indien slechts voor een deel van het berekeningsjaar aanspraak op een tegemoetkoming bestaat, een voorschot in zoveel gelijke termijnen uitbetaald als het aantal maanden waarin aanspraak op de tegemoetkoming bestaat.

4. Een voorschot waarvan de beschikking een dagtekening heeft die ligt na 30 november van het berekeningsjaar, wordt uitbetaald binnen 4 weken na de dagtekening van de beschikking.

5. Betaling door de Belastingdienst Toeslagen geschiedt door middel van bijschrijving op een ten name van de belanghebbende of diens partner bestaande bankrekening, bestemd voor girale betaling, tenzij daartoe door de belanghebbende een andere rekening is aangewezen.

Artikel 24 Opschorten uitbetaling

De Belastingdienst Toeslagen kan de uitbetaling van het voorschot geheel of gedeeltelijk opschorten indien redelijkerwijs kan worden vermoed dat het voorschot ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend. De belanghebbende wordt van de opschorting schriftelijk in kennis gesteld.

Artikel 25 Terugvordering

1. Indien een tegemoetkoming of voorschot ten nadele van belanghebbende is herzien of ingetrokken, of bij de toekenning van een tegemoetkoming is gebleken dat het voorschot ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend, wordt het teveel uitbetaalde bedrag teruggevorderd.

2. De belanghebbende is het bedrag van de terugvordering in zijn geheel verschuldigd.

Artikel 26 Rente

1. Over de op grond van de toekenning of de herziening van de tegemoetkoming uit te betalen bedragen onderscheidenlijk terug te vorderen bedragen wordt rente vergoed onderscheidenlijk in rekening gebracht.

2. De rente wordt enkelvoudig berekend over het tijdvak dat aanvangt op 1 juli van het jaar volgend op het berekeningsjaar en eindigt op de dag van de dagtekening van de beschikking tot toekenning onderscheidenlijk de beschikking tot herziening van de tegemoetkoming.

3. Het percentage van de rente is gelijk aan het percentage, bedoeld in artikel 30f, vijfde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

Artikel 27 Betalingstermijnen terugvordering

1. De belanghebbende heeft de verplichting om het bedrag van de terugvordering, al dan niet vermeerderd met rente als bedoeld in artikel 26, binnen twee maanden na de dagtekening van de beschikking tot terugvordering te betalen.

2. In afwijking van het eerste lid heeft de belanghebbende de verplichting om het bedrag van de terugvordering, eventueel vermeerderd met rente als bedoeld in artikel 26, te betalen binnen één maand na de dagtekening van de beschikking tot terugvordering indien deze verband houdt met de herziening van een toegekende tegemoetkoming

3. Een bestuurlijke boete die gelijktijdig en in verband met een terugvordering is opgelegd, moet worden betaald overeenkomstig de bepalingen die gelden voor die terugvordering.

4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 28 Rente bij te late betaling terugvordering

Bij overschrijding van de betalingstermijn als bedoeld in artikel 27, eerste, tweede en derde lid, wordt, met overeenkomstige toepassing van de artikelen 28 en 29 van de Invorderingswet 1990, rente berekend over het openstaande bedrag.

Artikel 29 Verrekening

1. Het door de belanghebbende verschuldigde bedrag van de terugvordering kan door de Belastingdienst Toeslagen worden verrekend met een aan hem uit te betalen tegemoetkoming of voorschot in het kader van dezelfde inkomensafhankelijke regeling, al dan niet voor een ander berekeningsjaar. In afwijking in zoverre van artikel 3 van de Invorderingswet 1990 is de Belastingdienst Toeslagen tevens bevoegd het bedrag van de terugvordering te verrekenen met een aanslag of voorlopige aanslag inkomstenbelasting die een aan belanghebbende uit te betalen bedrag behelst. Indien de belanghebbende daarom verzoekt zal de Belastingdienst Toeslagen tot verrekening overgaan voorzover dat mogelijk is.

2. De verrekening bedoeld in het eerste lid is mogelijk voordat de termijn als bedoeld in artikel 23 onderscheidenlijk artikel 27 is verstreken. De in verband met een terugvordering in rekening gebrachte rente of opgelegde boete kunnen in de verrekening worden betrokken.

3. Verrekening van een op grond van een inkomensafhankelijke regeling terug te vorderen of uit te betalen bedrag op een andere wijze dan in het eerste lid omschreven, is niet mogelijk.

Artikel 30 Uitstel van betaling

De Belastingdienst Toeslagen kan onder door hem te stellen voorwaarden aan de belanghebbende voor een bepaalde tijd uitstel van betaling verlenen. Gedurende het uitstel vangt de dwanginvordering niet aan, of wordt deze geschorst. Het uitstel kan tussentijds bij beschikking worden beëindigd.

Artikel 31 Bevoegdheid tot dwanginvordering

1. Indien de belanghebbende het bedrag van de terugvordering, al dan niet vermeerderd met rente en boete, niet binnen de gestelde termijn betaalt, maant de Belastingdienst Toeslagen hem schriftelijk aan om alsnog binnen tien dagen na de dagtekening van de aanmaning te betalen, onder kennisgeving dat hij anders door middelen bij de wet bepaald tot betaling zal worden gedwongen. De aanmaning kan betrekking hebben op meerdere terugvorderingsbeschikkingen.

2. Indien de belanghebbende na de aanmaning in gebreke blijft, kan de invordering van het door de belanghebbende verschuldigde bedrag geschieden bij een door de Belastingdienst Toeslagen uit te vaardigen dwangbevel. Bij het dwangbevel kunnen tevens de kosten van de aanmaning, de kosten van het dwangbevel en de verschuldigde renten of boete worden ingevorderd. Het dwangbevel kan betrekking hebben op meerdere terugvorderingsbeschikkingen.

3. De betekening van het dwangbevel geschiedt met overeenkomstige toepassing van artikel 13 van de Invorderingswet 1990.

4. Het dwangbevel levert een executoriale titel op, die met overeenkomstige toepassing van artikel 14 van de Invorderingswet 1990 kan worden tenuitvoergelegd.

5. De belanghebbende kan, met overeenkomstige toepassing van artikel 17 van de Invorderingswet 1990, tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel in verzet komen bij de rechtbank van het arrondissement waarbinnen hij woont.

6. Een derde die loon, pensioen, lijfrente of een uitkering verschuldigd is aan de belanghebbende, kan met overeenkomstige toepassing van artikel 19 van de Invorderingswet 1990, op vordering van de Belastingdienst Toeslagen worden verplicht het door de belanghebbende verschuldigde bedrag van de terugvordering te betalen.

7. Het recht tot dwanginvordering alsmede het recht tot verrekening met betrekking tot een verschuldigd bedrag van terugvordering, rente en boete, verjaren met overeenkomstige toepassing van artikel 27 van de Invorderingswet 1990.

Artikel 32 Aansprakelijkheid

1. De partner is hoofdelijk aansprakelijk voor het verschuldigde bedrag van de terugvordering. De partner is niet aansprakelijk voor de in verband met de terugvordering in rekening gebrachte rente en opgelegde boete, tenzij het belopen daarvan mede aan hem is te wijten.

2. Het bedrag, vermeld in de beschikking tot aansprakelijkstelling, is invorderbaar twee maanden na de dagtekening van de beschikking. De artikelen 27, vierde lid, 30 en 31 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 33 Aanvullende bepalingen

1. De Belastingdienst Toeslagen beschikt ten behoeve van de betaling van het bedrag van de terugvordering naast de bevoegdheden ingevolge deze wet, ook over de bevoegdheden die een schuldeiser heeft op grond van enige andere wettelijke bepaling.

2. Tot het verrichten van de bij of krachtens de wet aan een deurwaarder opgedragen werkzaamheden is, voor zover die werkzaamheden geschieden in opdracht van de Belastingdienst Toeslagen en betrekking hebben op de betaling van een terugvordering ingevolge deze wet, uitsluitend een belastingdeurwaarder, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel j, van de Invorderingswet 1990, bevoegd.

3. De Kostenwet invordering rijksbelastingen is van overeenkomstige toepassing.

4. De toerekening van de betalingen aan de Belastingdienst Toeslagen geschiedt achtereenvolgens aan:

a. de kosten van invordering;

b. de rente bij te late betaling;

c. de terugvordering, de in rekening gebrachte rente bedoeld in artikel 26 en de bestuurlijke boete met dien verstande dat toerekening geschiedt naar evenredigheid.

Artikel 34 Delegatie

Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld ter uitvoering van de bepalingen in deze paragraaf.

Paragraaf 5 Bezwaar en beroep

Artikel 35 Aanvang bezwaartermijn

In afwijking van artikel 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht vangt de termijn voor het instellen van bezwaar aan op de dag na die van dagtekening van de beschikking, tenzij de dag van dagtekening gelegen is vóór de dag van de bekendmaking.

Artikel 36 Aanvang beroepstermijn

In afwijking van artikel 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht vangt de termijn voor het instellen van beroep tegen een uitspraak op bezwaar aan op de dag na die van dagtekening van de uitspraak, tenzij de dag van dagtekening is gelegen vóór de dag van de bekendmaking.

Artikel 37 Bezwaar inzake meer tegemoetkomingen

1. Een bezwaar tegen de toekenning of herziening van een tegemoetkoming wordt, tenzij uit het bezwaarschrift het tegendeel blijkt, geacht mede te zijn gericht tegen de toekenning of herziening van andere tegemoetkomingen over hetzelfde berekeningsjaar die bij dezelfde beschikking zijn vastgesteld, alsmede tegen de in verband daarmee berekende rente.

2. Indien aan de belanghebbende gelijktijdig met een herziening een bestuurlijke boete is opgelegd, wordt een bezwaarschrift tegen de herziening geacht mede te zijn gericht tegen de boete.

3. De Belastingdienst Toeslagen kan de uitspraken op de in de vorige leden bedoelde gevallen vervatten in één geschrift.

Paragraaf 6 Bestuurlijke boete

Artikel 38 Boete bij herziening tegemoetkoming

1. Indien belanghebbende, zijn partner of een medebewoner de Belastingdienst Toeslagen opzettelijk geen, dan wel onjuiste of onvolledige gegevens of inlichtingen heeft verstrekt tengevolge waarvan een of meer tegemoetkomingen ten onrechte of tot een te hoog bedrag is of zijn toegekend, is sprake van een gedraging terzake waarvan de Belastingdienst Toeslagen de belanghebbende, zijn partner of de medebewoner een bestuurlijke boete kan opleggen van 25 procent van het bedrag dat van belanghebbende wordt teruggevorderd in verband met de herziening als bedoeld in artikel 19. De boete bedraagt niet meer dan € 3000.

2. Bij het opleggen van de boete, bedoeld in het vorige lid, zijn de artikelen 67g, eerste tot en met derde lid, 67i, 67j, 67k, 67l, 67m, 67o en 67p van de Algemene wet inzake rijksbelastingen van overeenkomstige toepassing.

3. De bevoegdheid tot het opleggen van de boete vervalt vijf jaren na de dagtekening van de toekenningsbeschikking

Artikel 39 Vrijwillige verbetering

Een boete, bedoeld in artikel 38, eerste lid, wordt niet opgelegd indien de belanghebbende de Belastingdienst Toeslagen alsnog de juiste en volledige gegevens en inlichtingen verstrekt voordat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de Belastingdienst Toeslagen met de onjuistheid of onvolledigheid bekend is of bekend zal worden.

HOOFDSTUK 3 TOEZICHT EN OPSPORING

Artikel 40 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast de bij besluit van Onze Ministers wie het aangaat, aangewezen ambtenaren.

2. De toezichthouder beschikt niet over de bevoegdheden, genoemd in de artikelen 5:15, 5:18 en 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht.

3. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 41 Opsporingsambtenaren

1. Met de opsporing van de feiten omschreven in de artikelen 225 tot en met 227b, 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht, voor zover het feit voor de toepassing van deze wet van belang is, zijn, onverminderd artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, belast de ambtenaren, aangewezen bij besluit van Onze Ministers wie het aangaat. Deze ambtenaren zijn tevens belast met de opsporing van feiten, strafbaar gesteld in de artikelen 179 tot en met 182, en 184 van het Wetboek van Strafrecht, voor zover deze feiten betrekking hebben op een bevel, vordering of handeling, gedaan of ondernomen door henzelf.

2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

HOOFDSTUK 4 BIJZONDERE BEPALINGEN

Artikel 42 Beslagverbod

1. De tegemoetkoming is niet vatbaar voor vervreemding, verpanding, belening of beslag, waaronder begrepen beslag ingevolge faillissement of toepassing van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tenzij het betreft beslag wegens:

a. de vordering van een schuldeiser van de belanghebbende tot nakoming van een betalingsverplichting met betrekking tot de kosten van een geleverde prestatie waarvoor een aanspraak op die tegemoetkoming bestaat;

b. de terugvordering van een tegemoetkoming op grond van een zelfde inkomensafhankelijke regeling over een eerder jaar.

2. Elk beding dat strijdt met het eerste lid is nietig.

Artikel 43 Samenloop met buitenlandse tegemoetkomingen

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter voorkoming of beperking van samenloop van tegemoetkomingen met naar aard en strekking daarmee overeenkomende tegemoetkomingen op grond van wetgeving van een andere mogendheid.

Artikel 44 Hardheidsclausule

Onze Minister is bevoegd in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard, welke zich bij de toepassing van deze wet, met uitzondering van de artikelen 3 en 6, mochten voordoen.

HOOFDSTUK 5 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 45 Evaluatie

Onze Minister zendt, in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze wet, en vervolgens vijfjaarlijks, aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 46 Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op 1 september 2005 en geldt voor berekeningsjaren die aanvangen op of na 1 januari 2006.

Artikel 47 Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

II Artikelsgewijze toelichting

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Reikwijdte

Het eerste lid van artikel 1 geeft aan dat de wet geldt voor alle inkomensafhankelijke regelingen. Hiermee wordt het algemeen geldende karakter van deze wet aangegeven. Overigens is in het tweede lid bepaald dat in afwijking van deze algemene werking deze wet voor bestaande inkomensafhankelijke regelingen alleen geldt voor zover dat in die regelingen uitdrukkelijk is bepaald. Hiermee wordt voorkomen dat bestaande wetten waarin draagkrachtelementen zijn opgenomen, meteen binnen het bereik van deze wet komen. Inkomensafhankelijke regelingen die in werking treden na de inwerkingtreding van deze wet zullen evenwel automatisch onder de reikwijdte daarvan vallen, al kan daarin uiteraard ook worden bepaald dat dit niet of niet geheel het geval is. Vanzelfsprekend zal dit in voorkomend geval worden gemotiveerd.

In het derde lid wordt het begrip inkomensafhankelijke regeling gedefinieerd. Deze definitie omvat die regelingen op grond waarvan tegemoetkomingen an het Rijk aan burgers worden betaald, zoals huursubsidie of zorgtoeslag. Een belangrijk kenmerk is dat de regeling ziet op een tegemoetkoming naar draagkracht. Elke wet geeft daaraan momenteel een eigen invulling, zij het dat in de meeste inkomensafhankelijke regelingen het fiscale inkomen een rol speelt. Eén van de doelstellingen van dit wetsvoorstel is om harmonisatie van het draagkrachtbegrip te bewerkstelligen. In de Wet basisvoorziening kinderopvang zijn zowel aanspraken op tegemoetkomingen van het Rijk geregeld als aanspraken op tegemoetkomingen door gemeente en Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Dit is op zichzelf geen belemmering voor de toepasselijkheid van deze wet. Uiteraard is het mogelijk om daarop zo nodig uitzonderingen te maken waar het de aanspraken jegens andere bestuursorganen betreft.

Artikel 2 Begripsbepalingen

In artikel 2 is de definitie opgenomen van begrippen die in dit wetsvoorstel, in de daarop berustende bepalingen, en in de inkomensafhankelijk regelingen zelf, worden gehanteerd. Dit heeft, net als in andere wetten, mede als doel om het formuleren van wettelijke bepalingen te vereenvoudigen. Bovendien, en dat is bij dit wetsvoorstel een veel belangrijker aspect, draagt een uniformering van kernbegrippen als partner, toetsingsinkomen en berekeningsjaar bij aan de beoogde harmonisatie van de verschillende regelingen. Niet alleen wordt daardoor voor een aantal wetten de uitvoering door één instantie vergemakkelijkt, ook de duidelijkheid voor de belanghebbenden is gebaat bij uniformiteit van begrippen. Het is vaak niet begrijpelijk voor de belanghebbende waarom men voor

de ene regeling bijvoorbeeld wel als partner zou worden aangemerkt en voor de andere niet, of waarom draagkracht in de ene regeling anders wordt gemeten dan in de andere.
Door de uniformering van begrippen wijken de definities in een aantal gevallen af van de definitie van hetzelfde of het soortgelijke begrip in de oorspronkelijke wet. Zo geldt in de voorgestelde wet als toetsingsinkomen onverkort het fiscale verzamelinkomen, waar in sommige inkomensafhankelijke regelingen een aangepast inkomen werd gehanteerd. Met het uniformeren van begrippen als deze is een groot deel van de efficiencywinst die met dit wetsvoorstel wordt behaald te verklaren.

Zoals uit onderdeel a blijkt, worden de uitkeringen op grond van inkomensafhankelijke regelingen die onder de reikwijdte van deze wet vallen *tegemoetkomingen* genoemd. Deze term is neutraler dan bijvoorbeeld het begrip 'subsidie', onder welk begrip blijkens titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht een aanspraak wordt verstaan met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager. Dat begrip is te beperkt om daaronder alle uitkeringen waarop dit wetsvoorstel ziet te begrijpen. Overigens is waar mogelijk in het wetsvoorstel steeds aansluiting gezocht bij het bepaalde in de subsidietitel van de Algemene wet bestuursrecht. Dit geldt evenzeer voor de inkomensafhankelijke regelingen die door de Belastingdienst Toeslagen worden uitgevoerd, en waarop de subsidietitel van de Algemene wet bestuursrecht in beginsel niet van toepassing is (artikel 10, tweede lid).

Onderdeel b geeft aan dat onder berekeningsjaar wordt verstaan het kalenderjaar waarover aanspraak op een tegemoetkoming bestaat. Dit hangt samen met het feit dat de draagkracht voor de bepaling van de tegemoetkoming wordt bepaald aan de hand van het fiscale inkomen, dat ook per kalenderjaar wordt vastgesteld.

In onderdeel c wordt voor het begrip partner verwezen naar artikel 4. In de toelichting op dat artikel wordt dit begrip nader toegelicht.

De definitie van medebewoner in onderdeel d is gestoeld op de omschrijving in de Huursubsidiewet. Medebewoners zijn degenen die op hetzelfde adres als de belanghebbende zijn ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, tenzij zij als huurder of als onderhuurder zijn te beschouwen. Het medebewonerschap beperkt zich tot de periode van inschrijving. Een verschil met de definitie van de medebewoner in de Huursubsidiewet is dat in de voorgestelde definitie de partner van de belanghebbende nooit als huurder of onderhuurder kan worden aangemerkt. In de Huursubsidiewet is de uitsluiting van partners voor het aanmerken als onderhuurder tot uitdrukking gebracht in de definitie van onderhuurder. Aansluiting bij het partnerbegrip in deze wet betekent dat niet slechts – zoals thans voor de huursubsidie het geval is - voor de echtgenoot of geregistreerde partner geen sprake kan zijn van onderhuur, maar dat geldt voor de partner in de ruimere betekenis die in artikel 4 is omschreven.

Onderdeel e verwijst voor de definitie van kind, zoals deze wordt voorgesteld voor de inkomensafhankelijke regelingen, naar artikel 5. In de toelichting op dat artikel wordt die definitie nader behandeld.

Het toetsingsinkomen, opgenomen in onderdeel f, wordt nader behandeld bij de toelichting op artikel 6.

De begrippen verzamelinkomen, belastbaar loon, en jaaropgaaf, die in de onderdelen g, h en i zijn gedefinieerd, zijn door verwijzing naar bepalingen in de belastingwetgeving, synoniem aan de in de fiscaliteit gebruikte begrippen. Daarmee wordt bereikt dat het begrip 'inkomensafhankelijk' de betekenis krijgt van 'afhankelijk van het inkomen zoals dat geldt voor de belastingheffing'. Er is in dit wetsvoorstel naar gestreefd om zo min mogelijk af te wijken van de fiscale begrippen, teneinde de transparantie van de begrippen te vergroten en de uitvoering voor de Belastingdienst Toeslagen te vergemakkelijken.

In de onderdelen j en k bewerkstelligen dat onder de begrippen sociaal-fiscaalnummer en vreemdeling hetzelfde wordt verstaan als in de Algemene wet inzake rijksbelastingen respectievelijk de Vreemdelingenwet 2000.

Onderdeel l definieert het begrip lidstaat. Sommige inkomensafhankelijke regelingen beperken de aanspraak op tegemoetkomingen tot inwoners van lidstaten. Hieronder worden dan niet alleen verstaan de staten die lid zijn van de Europese Unie, maar ook staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europees Economische Ruimte.

Artikel 3 Draagkracht

Het voorgestelde artikel 3 bevat de kern voor het begrip inkomensafhankelijk. Zoals uit artikel 1, tweede lid, blijkt is draagkracht het belangrijkste kenmerk van een inkomensafhankelijke regeling. Artikel 3 noemt de maatstaf voor de draagkracht: het toetsingsinkomen van de belanghebbende en diens partner. Er zijn echter regelingen, zoals de Huursubsidiewet, waarin ook het inkomen van medebewoners meetelt. Het tweede lid van artikel 3 heeft op die situatie betrekking.
De materiewetten bevatten de regels waarmee de hoogte van die tegemoetkoming wordt bepaald op basis van de som van de toetsingsinkomens van de belanghebbende en diens partner, en eventueel van medebewoners. Ingeval partnerschap of medebewonerschap slechts gedurende een deel van het berekeningsjaar bestaat, zal het jaarinkomen van de partner slechts voor de tabeltoepassing over de maanden waarin sprake was van partnerschap of medebewonerschap in aanmerking worden genomen.

Het derde en vierde lid zien op de vermogenstoets. Naast het inkomen is soms ook het vermogen van de belanghebbende en zijn partner, en soms ook dat van zijn medebewoners van belang voor de aanspraak op een tegemoetkoming. Om de regelingen op dit punt te harmoniseren is hier bepaald dat geen aanspraak op een tegemoetkoming bestaat als het vermogen zodanig hoog is, dat daarvan voor de inkomstenbelasting voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking wordt genomen. Dit is het geval als het vermogen - de 'gemiddelde rendementsgrondslag' in box 3 - hoger is dan het heffingvrije vermogen. De persoonsgebonden aftrek en de heffingskortingen in de inkomstenbelasting, die de uiteindelijk te betalen belasting over het voordeel uit sparen en beleggen mede bepalen, zijn voor dit criterium niet van invloed. Dit zijn algemene faciliteiten, die los van de hoogte van het vermogen worden verleend.

In het vijfde lid is een drempelbedrag opgenomen voor het inkomen van kinderen. Dit wordt buiten beschouwing gelaten voor zover het niet hoger is dan € 4 100. Deze bepaling is ontleend aan

de Huursubsidiewet. Het is maatschappelijk niet gebruikelijk dat geringe inkomsten van kinderen, zoals de opbrengst van vakantiebaantjes, krantenwijken en dergelijke, mede worden aangewend voor uitgaven waarop deze wet betrekking heeft. Deze inkomsten hebben dan ook geen invloed op de draagkracht. Alleen voorzover het toetsingsinkomen van inwonende kinderen hoger is dan € 4100 telt het mee voor de draagkracht.

Het zesde lid verklaart de artikelen 10.1 en 10.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 van overeenkomstige toepassing op het hiervoor bedoelde bedrag van € 4100. Op het drempelbedrag van € 4100 voor het inkomen van kinderen wordt aldus jaarlijks bij het begin van het berekeningsjaar een inflatiecorrectie toegepast. Bij ministeriele regeling wordt het drempelbedrag vervangen door het gecorrigeerde bedrag. De inflatiecorrectie wordt toegepast aan de hand van de tabelcorrectiefactor die de verhouding is van het gemiddelde van de prijsindexcijfers van de achttiende tot en met de zevende aan het kalenderjaar voorafgaande maand, tot het gemiddelde van de prijsindexcijfers van de dertigste tot en met de negentiende aan het kalenderjaar voorafgaande maand. De prijsindexcijfers zijn de cijfers uit de "Consumentenprijsindex Alle Huishoudens, afgeleid" van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 4 Partner

Uitgangspunt voor het in artikel 4 opgenomen partnerbegrip is het partnerbegrip van de inkomstenbelasting. Degene die partner is voor de inkomstenbelasting is dat tevens voor de toepassing van dit wetsvoorstel. In het eerste lid, onderdeel a, wordt de niet duurzaam gescheiden levende echtgenoot en de niet duurzaam gescheiden levende geregistreerde partner als partner aangemerkt. Dit geldt ook voor in het buitenland woonachtige echtgenoten en geregistreerde partners, indien zij althans niet duurzaam gescheiden leven.

Op grond van het eerste lid, onderdeel b, onder 1°, worden ook ongehuwd samenwonenden die voor de inkomstenbelasting de partnerkeuze hebben gemaakt als partner aangemerkt voor de toepassing van deze wet.
Naast de situatie waarin men in de inkomstenbelasting heeft gekozen voor partnerschap, wordt in enkele situaties partnerschap aangenomen waarin dat voor de inkomstenbelasting niet het geval is. In paragraaf 2.5 van het algemene deel van deze memorie van toelichting is dit nader toegelicht. Het gaat hier om degene die op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en die aan één van de in onderdeel b genoemde criteria voldoet. In deze gevallen geldt geen referentieperiode. De beschreven criteria zijn ontleend aan de aanwijzingen voor de regelgeving en aan artikel 3.91, tweede lid, onderdeel b, onder 2° tot en met 4°, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Het eerste lid, onderdeel c, regelt dat tevens als partner wordt aangemerkt de meerderjarige die in het kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden onafgebroken een gezamenlijke huishouding voert met de belanghebbende en gedurende die tijd op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Hiermee wordt bereikt dat ongehuwd samenwonenden die voor de inkomstenbelasting geen keuze

hebben gemaakt voor het partnerschap, en bij wie evenmin sprake is van een van de situaties zoals deze zijn genoemd in onderdeel b, toch als partner kwalificeren indien er sprake is van het duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding. De toets of daadwerkelijk sprake is van een gezamenlijke huishouding is op deze wijze nog slechts voor een beperkte groep belanghebbenden relevant. In onderdeel c is voor bloedverwanten in de rechte lijn die duurzaam een gezamenlijke huishouding voeren een uitzondering gemaakt. Zij worden voor de toepassing van deze wet niet zonder meer als partners aangemerkt. Zij zijn wel partner als een van de omstandigheden zoals genoemd in het eerste lid, onderdeel b, van toepassing is. Met deze uitzondering voor bloedverwanten in de rechte lijn wordt voorkomen dat bijvoorbeeld een bij haar dochter inwonende hulpbehoevende moeder automatisch als partner kwalificeert.
Er is in onderdeel c eveneens een uitzondering gemaakt voor bepaalde tweedegraads bloedverwanten in de zijlijn. Hiermee wordt voorkomen dat meerderjarige kinderen die nog bij hun ouders wonen louter op grond van onderdeel c als partner zouden worden aangemerkt. Te denken valt aan een bij haar ouders inwonende 'tienermoeder', die belanghebbende is voor de tegemoetkoming kinderopvang. Het is niet de bedoeling dat één van haar eveneens thuiswonende broers of zussen louter op grond van onderdeel c als partner wordt aangemerkt.

Zoals uit de aanhef blijkt, heeft het eerste lid een rangorde. De partner van belanghebbende is degene die als eerste in het eerste lid wordt genoemd. Deze rangorde is van belang voor de situatie waarin meer dan één van de genoemde personen tegelijkertijd als partner zou kwalificeren. In een dergelijke situatie wordt de eerstgenoemde persoon als partner aangemerkt. Daarnaast vloeit uit de systematiek van deze bepaling voort dat iemand die als partner van de belanghebbende wordt aangemerkt, niet tegelijkertijd partner kan zijn van iemand anders.

In het tweede lid is bepaald dat indien iemand op grond van het eerste lid als partner wordt gekwalificeerd, het partnerschap tevens geldt voor de periode in het berekeningsjaar waarin hij op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, maar niet aan de in het eerste lid genoemde voorwaarden voldoet. Hiermee wordt bijvoorbeeld bereikt dat ingeval een belanghebbende in het jaar van huwelijk voorafgaand aan dit huwelijk heeft samengewoond, de samenwoonperiode meetelt. Als een belanghebbende bijvoorbeeld op 1 augustus van het berekeningsjaar gaat samenwonen en op 1 december van dat zelfde jaar in het huwelijk treedt, wordt de huwelijkspartner van de belanghebbende vanaf 1 augustus als partner aangemerkt voor de toepassing van deze wet. Hetzelfde geldt voor ongehuwden die bijvoorbeeld op 1 september 2004 gaan samenwonen en zich per die datum laten inschrijven op hetzelfde woonadres bij de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Zouden zij op 1 december 2004 een samenlevingscontract afsluiten, dan worden zij vanaf 1 september 2004 als partners van elkaar aangemerkt. Sluiten zij het samenlevingscontract pas af op 1 maart 2005, dan kwalificeren zij in het kalenderjaar 2004 niet als partners van elkaar omdat zij niet aan de ingevolge onderdeel c geldende zesmaandseis voor partnerschap voldoen. Zou in deze casus de samenwoonperiode zijn gestart voor 1 juli 2004, dan kwalificeren zij in ieder geval als partner, namelijk ofwel op grond van het eerste lid, onderdeel b, onder 1° – mits zij voor partnerschap in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 kiezen – ofwel op grond van onderdeel c.

Er kunnen overigens in een kalenderjaar voor de toepassing van deze wet volgtijdelijk meer partners zijn wanneer een partnerrelatie in de loop van het jaar wordt beëindigd en in hetzelfde jaar een andere partnerrelatie ontstaat.

In het derde lid is een keuzeregeling opgenomen voor gevallen waarvoor de rangorderegeling geen uitsluitsel biedt. Dit betreft de situatie waarin tegelijkertijd met meer dan één persoon een duurzame gezamenlijke huishouding wordt gevoerd als bedoeld in onderdeel c en geen van deze personen als partner kwalificeert op grond van onderdeel a of b. Deze keuze wordt gemaakt bij de aanvraag.

Artikel 5 Kind

In dit artikel is de definitie opgenomen van het begrip 'kind' in de zin van deze wet. Deze definitie kent de volgende elementen: bloed of aanverwantschap in neergaande lijn, in belangrijke mate worden onderhouden, en inschrijving op hetzelfde adres als de belanghebbende. De meer regelingspecifieke voorwaarden, zoals die bijvoorbeeld gelden voor het kind waarvoor de opvang wordt genoten voor de toepassing van de Wet basisvoorziening kinderopvang en de leeftijd, worden opgenomen in de materiewetten. Een pleegkind wordt voor de toepassing van deze wet tot de bloed- en aanverwanten gerekend.

Het voorgestelde tweede lid van artikel 5 heeft betrekking op situaties waarin een kind tegelijkertijd tot het huishouden van beide ouders behoort. Dit kan zich voordoen bij co-ouderschap. Aan het formele vereiste van inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens kan dan niet worden voldaan omdat een kind slechts op één adres ingeschreven kan staan. Het is niet wenselijk dat in zulke gevallen de ouder bij wie het kind niet staat ingeschreven louter om die reden wordt uitgesloten van een tegemoetkoming.

Het derde lid sluit voor het begrip 'onderhoud in belangrijke mate' aan bij de regels die op dit punt zijn gesteld krachtens artikel 1.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001. Op basis van die bepaling is in artikel 2 van de Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 bepaald dat van onderhoud in belangrijke mate sprake is bij degene die voor het kind recht bestaat op kinderbijslag ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet of een naar aard en strekking daarmee overeenkomende buitenlandse regeling. Heeft men geen recht op kinderbijslag, dan is sprake van onderhoud in belangrijke mate bij een bijdrage in de kosten van het onderhoud van het kind van ten minste € 386 per kwartaal.

Artikel 6 Toetsingsinkomen.

Het toetsingsinkomen is het instrument waarmee voor de verschillende tegemoetkomingen de draagkracht wordt gemeten. In artikel 6 is gedefinieerd wat onder toetsingsinkomen wordt verstaan. Daarbij is aansluiting gezocht bij fiscale inkomensbegrippen. In het eerste lid zijn twee situaties te onderscheiden: er is een aanslag inkomstenbelasting vastgesteld of er is geen aanslag inkomstenbelasting vastgesteld. Voor de eerstgenoemde situatie bepaalt onderdeel a van het eerste lid dat het verzamelinkomen zoals dat in die aanslag is opgenomen als toetsingsinkomen geldt. De

toevoeging 'zoals dat in die aanslag is opgenomen' dient een eenvoudige en doelmatige uitvoering. Het in de aanslag opgenomen verzamelinkomen is toetsingsinkomen zelfs al zou het niet overeenstemmen met het volgens de Wet inkomstenbelasting 2001 te berekenen verzamelinkomen. De uitvoerende instantie en de bestuursrechter hoeven zich daardoor niet in te laten met de vraag of het verzamelinkomen wel op het juiste bedrag is vastgesteld. Pas als het in de aanslag opgenomen verzamelinkomen door de Belastingdienst is gewijzigd, bijvoorbeeld na bezwaar of navordering, heeft dit gevolgen voor het toetsingsinkomen. In dat geval vindt ingevolge artikel 18 eventueel herziening van de tegemoetkoming plaats. Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat het hier, gelet op het karakter van deze bepaling, moet gaan om een feitelijk opgelegde, en dus voor de betrokkene kenbare aanslag. Met de 'fictieve aanslag' van artikel 9.4, zesde lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt dan ook geen rekening gehouden.

Als geen aanslag is vastgesteld wordt volgens onderdeel b het belastbare loon voor de loonbelasting aangemerkt als toetsingsinkomen. Ook hier dient een kenbaar gegeven als bron: het loon zoals dat op de jaaropgaven is vermeld, ongeacht of dit loon overeenstemt met het loon volgens de Wet op de loonbelasting 1964. Het doel hiervan is wederom om de uitvoerende instelling en de bestuursrechter te vrijwaren van het beoordelen van de fiscale juistheid van het vermelde loon. Pas bij een gewijzigde jaaropgaaf is er aanleiding een ander toetsingsinkomen in aanmerking te nemen.

Het tweede lid bepaalt dat bij vaststelling van een navorderingsaanslag inkomstenbelasting niet langer het in de aanslag opgenomen verzamelinkomen of het belastbare loon als toetsingsinkomen geldt, maar het verzamelinkomen zoals dat in die navorderingsaanslag is opgenomen.

Het derde lid bevat een bepaling die moet voorkomen dat in bepaalde internationale situaties een onevenwichtig resultaat zou ontstaan doordat draagkrachtbepalende inkomsten die niet tot het fiscale inkomen behoren, ook niet zouden meetellen voor inkomensafhankelijke regelingen. Op grond van het derde lid wordt dit inkomen voor de bepaling van het toetsingsinkomen alsnog in aanmerking genomen. De inkomensbestanddelen die op grond van het derde lid moeten worden toegevoegd worden in aanmerking genomen alsof zij op reguliere wijze in Nederland zouden zijn belast. Het verschil met het fiscale verzamelinkomen of belastbaar loon vormt de correctie op grond van het derde lid.

Daarbij kunnen zich twee situaties voordoen:

- er is geen verzamelinkomen of belastbaar loon;
- er is wel een verzamelinkomen of belastbaar loon, maar niet al het inkomen is hierin begrepen.

In het eerste geval kan het bijvoorbeeld gaan om de partner van een in België wonende grensarbeider. Als deze partner uitsluitend inkomen in België heeft, behoort zijn of haar inkomen niet tot het Nederlandse verzamelinkomen of belastbare loon. Het fiscale inkomensbegrip voor niet-inwoners is immers beperkt tot inkomsten uit bepaalde Nederlandse bronnen. Het derde lid bewerkstelligt nu dat het toetsingsinkomen in deze situatie het buitenlandse inkomen omvat als ware het aan de Nederlandse inkomstenbelasting of loonbelasting onderworpen. Een soortgelijke correctie vindt plaats bij degene die wel in Nederland woont maar die uitsluitend inkomen geniet dat is vrijgesteld van belasting op grond van het internationale recht. Hierbij kan gedacht worden aan

mensen met een bijzondere fiscale status, zoals ambassadepersoneel of werknemers van internationale organisaties.
De tweede situatie, er is wel een verzamelinkomen of belastbaar loon, maar niet al het inkomen is hierin begrepen, kan zich bijvoorbeeld voordoen bij de werknemer van een internationale organisatie die vrijgesteld salaris geniet en die daarnaast inkomen uit sparen en beleggen heeft (box 3). Het verzamelinkomen bestaat dan slechts uit het inkomen uit sparen en beleggen. Het derde lid rekent dan het vrijgestelde inkomen tot het toetsingsinkomen als ware het aan de Nederlandse inkomstenbelasting of loonbelasting onderworpen. Een ander voorbeeld in deze categorie is een in het buitenland wonende belanghebbende die buitenlands belastingplichtig in Nederland is (bijvoorbeeld omdat hij in Nederland werkt) en die ook inkomen in het woonland heeft. Zonder het derde lid zou als toetsingsinkomen gelden het verzamelinkomen of het belastbare loon, dat bij buitenlandse belastingplichtigen slechts inkomen in Nederland omvat.

Artikel 7 Vreemdelingen

Uitgangspunt van de Vreemdelingenwet 2000 is dat de aanspraak van vreemdelingen op verstrekkingen, voorzieningen, uitkeringen, ontheffingen en vergunningen is gekoppeld aan het rechtmatige verblijf in Nederland. Een vreemdeling die geen rechtmatig verblijf heeft, kan geen aanspraak maken op toekenning van verstrekkingen, voorzieningen en uitkeringen bij wege van een beschikking van een bestuursorgaan. Slechts voor aanspraken die betrekking hebben op onderwijs, noodzakelijke medische zorg en rechtsbijstand kan hiervan worden afgeweken. In artikel 11 van de Vreemdelingenwet 2000 zijn regelingen opgenomen ten aanzien van de aanspraken van de vreemdeling die rechtmatig in Nederland verblijft. In dit artikel is bepaald dat de vreemdeling die rechtmatig verblijf heeft, als bedoeld in artikel 8, onderdelen a, tot en met e, en l, van de Vreemdelingenwet 2000, aanspraak kan maken op voorzieningen, verstrekkingen en uitkeringen. Voor de vreemdeling die rechtmatig verblijf heeft, als bedoeld in artikel 8, onderdelen f, g en h, van de Vreemdelingenwet 2000 geldt ingevolge artikel 11, tweede lid, onderdeel b, van deze wet, dat deze vreemdeling alleen aanspraak kan maken op voorzieningen, verstrekkingen en uitkeringen indien deze aanspraak wordt toegekend bij of krachtens de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers, dan wel bij of krachtens een ander wettelijk voorschrift, waarin aanspraken van deze vreemdelingen zijn neergelegd.

Een tegemoetkoming in de zin van dit wetsvoorstel is aan te merken als een uitkering in de zin van de Vreemdelingenwet 2000.

Als vreemdeling in de zin van de Vreemdelingenwet 2000 worden overigens niet aangemerkt buitenlanders, die niet in Nederland verblijven maar in het buitenland woonachtig zijn, en die op grond van bijvoorbeeld hun arbeid hier te lande of hun verzekering hier te lande aanspraak kunnen maken op een tegemoetkoming.

In artikel 7 van dit wetsvoorstel is in aanvulling op de bepalingen van de Vreemdelingenwet 2000 nog het volgende geregeld.

In het eerste lid wordt in aanvulling op artikel 11, tweede lid, onderdeel b, van de Vreemdelingenwet 2000 geregeld dat vreemdelingen die niet meer rechtmatig verblijf houden als bedoeld in artikel 8, onderdelen a tot en met e en l, maar in aansluiting op dit verblijf in afwachting van een beslissing op een verblijfsvergunning rechtmatig verblijf houden als bedoeld in artikel 8, onderdeel g of h, niet worden uitgesloten van een tegemoetkoming op grond van dit wetsvoorstel indien zij een zelfde tegemoetkoming al ontvingen over het berekeningsjaar waarin ze voor het laatst rechtmatig verblijf hielden op grond van artikel 8, onderdelen a tot en met e, en l, van de Vreemdelingenwet 2000. Gedurende de duur van de procedure voor voortgezet verblijf kan de vreemdeling de tegemoetkoming blijven ontvangen. Hiermee wordt de regeling voor vreemdelingen zoals die is opgenomen in de Huursubsidiewet voortgezet. De regeling geldt uitsluitend voor de tegemoetkoming die de vreemdeling al ontving. Indien de vreemdeling bijvoorbeeld uitsluitend huursubsidie ontving over het berekeningsjaar waarin hij voor het laatst rechtmatig verblijf hield op grond van artikel 8, onderdelen a tot en met e, en l, van de Vreemdelingenwet 2000, dan geldt de in dit lid bedoelde verruiming alleen voor de huursubsidie en niet voor de andere tegemoetkomingen zoals de zorgtoeslag en de tegemoetkoming kinderopvang.

In het tweede lid is, eveneens in overeenstemming met de huidige regeling in de Huursubsidiewet, en in overeenstemming met de Wet basisvoorziening kinderopvang, bepaald dat indien een partner een vreemdeling is die niet rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, de belanghebbende geen aanspraak heeft op een tegemoetkoming. Bij afwezigheid van een dergelijke bepaling zou een vreemdeling die niet rechtmatig verblijf houdt indirect kunnen meeprofiteren van tegemoetkomingen die aan belanghebbende worden toegekend. Dit is in strijd met hetgeen destijds met de Koppelingswet is beoogd. Daarom worden er tevens eisen gesteld aan de verblijfsstatus van de partner.

In het derde lid is bepaald dat een uitsluiting van een aanspraak ook geldt ingeval de medebewoner een vreemdeling is die niet rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000. Dit geldt dan uitsluitend voor inkomensafhankelijke regelingen waarvoor de draagkracht van de medebewoners van belang is voor de aanspraak op een tegemoetkoming, zoals de huursubsidie.

De bepalingen van het tweede en derde lid gelden voor partners en medebewoners. Voor zowel ongehuwde partners als medebewoners geldt dat zij slechts als partner of medebewoner kunnen kwalificeren als zij bij de belanghebbende op hetzelfde woonadres staan ingeschreven bij de basisadministratie persoonsgegevens. Vreemdelingen die niet rechtmatig verblijf houden in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000 kunnen zich in het algemeen niet laten inschrijven in de basisadministratie persoonsgegevens. Met toepassing van artikel 8, derde lid, zullen hiervoor regels worden gesteld, zodat zij voor de toepassing van deze bepaling als partner of medebewoner kunnen worden aangemerkt, ongeacht het feit of zij bij belanghebbende op het zelfde woonadres staan ingeschreven bij de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens .

Artikel 8 Gelijkstelling met gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

Het begrip ‘gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens’ is ontleend aan de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. In het eerste lid van het voorgestelde artikel 8 is bepaald dat met de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens wordt gelijkgesteld een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland. Hiermee wordt bereikt dat ook personen die in het buitenland wonen als partner of kind van de belanghebbende kunnen worden gekwalificeerd. Als voorbeeld kan hier worden genoemd de Belgische grensarbeider die ongehuwd samenwoont. Zonder de regeling van artikel 8 zou de partner van deze grensarbeider niet als partner worden gekwalificeerd voor deze wet. Dat zou betekenen dat ook geen partnerinkomen in aanmerking kan worden genomen.

De delegatiebepaling van het tweede lid is opgenomen om regels te kunnen stellen voor de situatie dat iemand zich niet kan inschrijven in een naar aard en strekking met de gemeentelijke basisadministratie overeenkomende administratie buiten Nederland. Dit kan zich voordoen bij bijvoorbeeld personeel verbonden aan een Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging en bij uitgezonden militairen werkzaam op NAVO-bases in het buitenland. Dit personeel wordt op grond van internationale regelingen niet ingeschreven in de bevolkingsadministratie van het werkland. Ook kan zich de situatie voordoen dat belanghebbenden in een land wonen dat geen bevolkingsadministratie voert. Op grond van de ministeriële regels kunnen de betrokkenen dan geacht worden te zijn ingeschreven op hun woonadres. Het begrip ‘woonadres’ wordt naar de omstandigheden bepaald, zo is in het vierde lid geregeld.

Krachtens het derde lid kunnen regels worden gegeven voor gevallen waarin iemand niet ingeschreven kan worden in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens in Nederland. Zoals al gememoreerd in de toelichting op artikel 7 kan dit zich voordoen bij vreemdelingen die niet rechtmatig in Nederland verblijven. De omstandigheid dat zij niet in de gemeentelijke basisadministratie zijn ingeschreven zou er zonder nadere regeling toe leiden dat het tweede lid van artikel 7 niet kan worden toegepast. Een andere reden voor het opnemen van het derde lid van artikel 8 is dat personeel verbonden aan een buitenlandse diplomatieke vertegenwoordiging op grond van internationale regelingen niet wordt ingeschreven in de bevolkingsadministratie van het werkland. Zonder nadere regeling zou in die gevallen degene met wie de belanghebbende ongehuwd samenwoont nimmer als partner kwalificeren. Voor partnerschap van ongehuwd samenwonenden wordt in artikel 4 immers de voorwaarde gesteld dat men bij de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens op hetzelfde adres ingeschreven staat. Dit zou ertoe leiden dat het inkomen van bijvoorbeeld een met de belanghebbende samenwonend personeelslid van een diplomatieke vertegenwoordiging buiten beschouwing blijft bij de draagkrachtbepaling. Ook voor de definitie van een kind in de zin van deze wet geldt als voorwaarde dat het kind op hetzelfde woonadres als de belanghebbende staat ingeschreven bij de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Als ouder of kind niet ingeschreven kunnen worden, zou men zonder nadere regeling worden uitgesloten van tegemoetkomingen in verband met kinderen. Bij ministeriële regeling kunnen daarom regels worden gesteld op basis waarvan mensen in deze situaties geacht worden op hun woonadres te zijn ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

Het in het tweede en derde lid gehanteerde begrip 'woonadres' vergt een bepaling van de plaats waar iemand woont. In het vierde lid is daartoe geregeld dat dit naar de omstandigheden moet worden beoordeeld. De belangrijkste omstandigheid is uiteraard het al dan niet hebben van een duurzame woongelegenheid, dus van een eigen of gehuurde woning waarin men, - indien men een gezin heeft, met degenen die tot het gezin behoren - woont in de gebruikelijke betekenis van dat woord.

Artikel 9 Minderjarigen

Het eerste lid van deze bepaling geeft een afwijking van de algemene handelingsonbekwaamheid van minderjarigen. Artikel 234, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek biedt hiertoe de mogelijkheid. Het is van belang dat een minderjarige, bijvoorbeeld een 'tienermoeder' die aanspraak heeft op een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang, deze tegemoetkoming zelf kan aanvragen. Ter voorkoming van misverstanden wordt opgemerkt dat deze bepaling geen aanspraken op tegemoetkomingen doet ontstaan. Zij geeft minderjarigen de mogelijkheid om aanspraken die zij op basis van een inkomensafhankelijke regeling hebben, zelfstandig te effectueren.

Het tweede lid kan wél aanspraken op een tegemoetkoming doen ontstaan. In dat lid is bepaald dat een minderjarige in een tweetal situaties als meerderjarig wordt aangemerkt voor het verkrijgen van een aanspraak op grond van een inkomensafhankelijke regeling: de minderjarige die een kind heeft en de minderjarige van wie beide ouders zijn overleden. Deze uitzonderingen golden voor de Huursubsidiewet al met toepassing van de hardheidsclausule. Door overname in deze wet gaan zij gelden voor alle inkomensafhankelijke regelingen waarin voor de aanspraak een meerderjarigheidseis wordt gesteld. Vanzelfsprekend ontstaat de aanspraak op grond van het tweede lid alleen als aan de overige vorwaarden daarvoor is voldaan. Zo kent de Wet op de Zorgtoeslag alleen aanspraken toe aan

HOOFDSTUK 2. UITVOERING DOOR DE BELASTINGDIENST TOESLAGEN

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 10 Reikwijdte en definities

Hoofdstuk 2 geldt uitsluitend voor de inkomensafhankelijke regelingen die worden uitgevoerd door de Belastingdienst Toeslagen, zo bepaalt het eerste lid. Deze dienst staat onder gezag van de Minister van Financiën. Het gaat daarbij vooralsnog om de huursubsidie ingevolge de Huursubsidiewet, de tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang ingevolge de Wet basisvoorziening kinderopvang en de zorgtoeslag ingevolge de Wet op de zorgtoeslag.
In titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht is voor alle subsidies van het Rijk en de decentrale overheden een wettelijk kader neergelegd. Wil deze titel toepassing kunnen vinden dan dient sprake

te zijn van een aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Dit betekent in feite dat bij verstrekking van de financiële middelen, voorafgaand aan de te verrichten activiteit, de bestedingsrichting van de te verstrekken middelen moet zijn vastgelegd. Omdat deze invulling van het begrip subsidie niet op alle tegemoetkomingen waarop dit wetsvoorstel betrekking heeft van toepassing is, en omdat het proces van subsidiëring zoals neergelegd in titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht niet is toegesneden op de bestaande processen en procedures van de Belastingdienst, is ervoor gekozen om in het tweede lid expliciet vast te leggen dat titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht voor de toepassing van dit hoofdstuk buiten toepassing blijft. Wel is binnen de in dit hoofdstuk gekozen systematiek van aanvragen en toekennen van tegemoetkomingen op grond van door de Belastingdienst Toeslagen uitgevoerde inkomensafhankelijke regelingen waar mogelijk aansluiting gezocht bij de relevante bepalingen uit de subsidietitel van de Algemene wet bestuursrecht. Zoals in paragraaf 1.4 van het algemeen deel van deze toelichting reeds is opgemerkt, betekent het uitsluiten van titel 4.2 nadrukkelijk niet dat de overige bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, waaronder begrepen het open systeem van rechtsbescherming, hiervoor geen gelding zouden hebben. Op de toekenning van tegemoetkomingen door de Belastingdienst oeslagen is dan ook normaal de bezwaar- en beroepsregeling van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, waarbij de bestuursrechter van de rechtbank fungeert als rechter in eerste aanleg en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State als hogerberoepsinstantie.

Ten aanzien van de verrekeningsbeschikking (artikel 29), en de aanmaning en het dwangbevel (artikel 31) is in het tweede lid bovendien bepaald dat artikel 3:40 en de hoofdstukken 4, 6 en 7 van de Algemene wet bestuursrecht op deze besluiten niet van toepassing zijn. Met het opnemen van deze bepaling is ten aanzien van de dwanginvordering bij tegemoetkomingen van het Rijk beoogd aansluiting te zoeken bij hetgeen thans ook geldt voor de dwanginvordering van rijksbelastingen. Opgemerkt zij dat deze uitzondering eveneens is voorzien in het hoofdstuk bestuursrechtelijke geldschulden van het ontwerp-wetsvoorstel vierde tranche Algemene wet bestuursrecht.

In onderdeel a van het derde lid wordt de Belastingdienst Toeslagen in dit wetsvoorstel geïntroduceerd. Deze dienst, die een onderdeel is van de rijksbelastingdienst, kent de tegemoetkomingen toe. Ook verricht deze dienst de financiële afwikkeling van de toekenning, zoals het uitbetalen van tegemoetkomingen, het terugvorderen van ten onrechte of tot een te hoog bedrag toegekende tegemoetkomingen, en de daarmee samenhangende werkzaamheden.

Onderdeel d omschrijft de bestuurlijke boete als de bestuurlijke sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom, die is gericht op bestraffing van de overtreder. De bestuurlijke boete is derhalve een bestraffende sanctie die kan worden opgelegd voor een overtreding, dat wil zeggen een verboden gedraging. De bestuurlijke boete onderscheidt zich hiermee van verplichtingen tot betaling van een geldsom die door de overheid worden opgelegd terzake van toegelaten gedragingen die op zichzelf niet in strijd zijn met het bestuursrecht, zoals heffingen, retributies en (andere) belastingen. De in dit onderdeel opgenomen omschrijving van de

bestuurlijke boete stemt inhoudelijk overeen met de omschrijving van het begrip bestuurlijke boete in artikel 5.4.1.1 van het ontwerp-wetsvoorstel vierde tranche Algemene wet bestuursrecht en kan komen te vervallen op het moment dat de vierde tranche van de Algemene wet bestuursrecht in werking treedt.

Paragraaf 2 Tegemoetkoming

Artikel 11 Toekennen tegemoetkoming

In dit artikel is geregeld dat de Belastingdienst Toeslagen de tegemoetkoming toekent. Tegemoetkomingen worden toegekend per inkomensafhankelijke regeling. Naar verwachting zullen vanwege efficiencyvoordelen verschillende tegemoetkomingsbeschikkingen ten name van dezelfde belanghebbende over hetzelfde berekeningsjaar in één geschrift worden vervat.

Partners kunnen de tegemoetkomingen waarop zij ieder aanspraak hebben uiteraard zelf aanvragen, maar zij kunnen ook volstaan met één aanvraag voor de tegemoetkomingen van hen beiden.
Sommige inkomensafhankelijke regelingen kennen voor partners de mogelijkheid om de tegemoetkoming ofwel aan de ene ofwel aan de andere partner toe te kennen. Beide partners hebben dus in beginsel recht op de volledige tegemoetkoming, die vanzelfsprekend maar aan één van hen wordt toegekend. Ook is het mogelijk dat partners gezamenlijk één aanspraak hebben. In het tweede lid is aangegeven wie van de partners in dat geval de tegemoetkoming krijgt: degene die de aanvraag doet.

Artikel 12 De aanvraag

In dit artikel zijn, in aanvulling op hetgeen daarover in de Algemene wet bestuursrecht is bepaald, enkele formaliteiten rondom de aanvraag vastgelegd. In het eerste lid is bepaald dat een aanvraag om een tegemoetkoming kan worden ingediend vóór 1 april van het jaar volgend op het tegemoetkomingsjaar.

Indien vóór 1 april een onvolledige aanvraag wordt ingediend stelt de Belastingdienst Toeslagen de belanghebbende in de gelegenheid binnen een te stellen termijn de aanvraag aan te vullen. Wordt een aanvraag na 1 april ingediend, dan wordt niet voldaan aan het wettelijk voorschrift. De aanvraag wordt dan niet in behandeling genomen op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht. De Belastingdienst Toeslagen deelt dit de belanghebbende bij beschikking mee.
De belanghebbende kan de aanvraag uiteraard eigener beweging doen. Als de Belastingdienst Toeslagen over gegevens beschikt die het vermoeden rechtvaardigen dat de belanghebbende aanspraak heeft op een tegemoetkoming, kan de dienst de belanghebbende daarop attenderen. Deze mededeling heeft voor de belanghebbende een vrijblijvend karakter. Als hij er niet op ingaat blijft verdere actie van de dienst achterwege.

Indien de belanghebbende een partner heeft, zal deze moeten instemmen met de aanvraag. In het tweede lid is daartoe bepaald dat ook de partner de aanvraag zal moeten ondertekenen. Er zullen immers gegevens van hem aan de dienst verstrekt worden en hij wordt aansprakelijk voor eventuele schulden aan het Rijk ingevolge deze wet.

Voor gevallen waarin de hoogte van de tegemoetkoming in de inkomensafhankelijke regeling mede afhankelijk is gesteld van het inkomen van medebewoners is in het derde lid bepaald dat ook zij de aanvraag medeondertekenen.

Met de ondertekening van de aanvraag geven de partner en de eventuele medebewoners aan dat de op het aanvraagformulier vermelde, hen betreffende, gegevens betreffende inkomen en vermogen juist zijn. Tevens wordt met de ondertekening aangegeven dat de Belastingdienst Toeslagen terzake van deze gegevens inlichtingen kan inwinnen bij en informatie kan verschaffen aan de belanghebbende. De inkomens- en vermogensgegevens van een partner en een eventuele medebewoner zijn immers van invloed op de hoogte van de aanspraak van de belanghebbende. De Belastingdienst Toeslagen communiceert met de belanghebbende over de hoogte van de aanspraak en zal daarbij ook moeten kunnen communiceren over de hoogte van het inkomen of vermogen van een partner of een medebewoner.

Het vierde lid bepaalt dat een aanvraag over enig berekeningsjaar doorwerkt naar de berekeningsjaren daarna. De Belastingdienst Toeslagen kent na een aanvraag dus over volgende jaren een tegemoetkoming toe zonder dat daaraan opnieuw een aanvraag voorafgaat. Deze toekenning kan, net als de toekenning op de oorspronkelijke aanvraag, worden voorafgegaan door een voorschot. Eventueel verzoekt de dienst de belanghebbende om voorafgaand aan het verlenen van een voorschot of voorafgaand aan de toekenning om nadere informatie te geven of om bewijsstukken over te leggen.

Het op deze wijze continueren van een eenmaal gedaan verzoek eindigt indien voortzetting niet langer zinvol is. Te denken valt aan het jaar waarin de omstandigheden die recht geven op een tegemoetkoming, zoals het hebben van kinderopvang of het huren van een woning, worden beëindigd. De Belastingdienst Toeslagen laat de belanghebbende in zulke situaties schriftelijk weten dat en vanaf welk moment de eerder gedane aanvraag niet langer zal gelden. Meent de belanghebbende dat hij toch in aanmerking komt voor een tegemoetkoming, dan weet hij dat hij in dat geval een nieuwe aanvraag moet indienen.

Artikel 13 Voorschot op de tegemoetkoming

In dit artikel is geregeld dat de Belastingdienst Toeslagen een voorschot verleent, vooruitlopend op de toekenning van de tegemoetkoming. Het voorschot wordt verleend tot het vermoedelijke bedrag van de tegemoetkoming. Het wordt in het berekeningsjaar in maandelijkse termijnen uitbetaald. Net als bij de toekenning zullen vanwege efficiencyvoordelen verschillende voorschotten ten name van dezelfde belanghebbende over hetzelfde berekeningsjaar in één geschrift worden vervat.

Een voorschot kan ook worden verleend in de situatie bedoeld in artikel 12, vierde lid, waarin is bepaald dat een aanvraag doorwerkt naar jaren volgend op het berekeningsjaar waarin voor het eerst een aanvraag is gedaan. In dat geval zal de dienst uitgaan van de gegevens die ten grondslag lagen aan de (vermoedelijke) tegemoetkoming over het voorafgaande berekeningsjaar. Uiteraard kan de belanghebbende de dienst voorafgaande aan of na ontvangst van de jaarlijkse voorschotbeschikking informeren over wijzigingen in de omstandigheden die de grondslag vormen voor het bedrag van het voorschot. Zie daarvoor de toelichting op artikel 14.

In het tweede lid is aangegeven op welk moment de Belastingdienst Toeslagen het voorschot verleent. Het gaat dan om het moment waarop de beschikking aan de belanghebbende wordt bekendgemaakt. In de reguliere gevallen, waaronder worden verstaan de gevallen waarin ruim (ten minste acht weken) vóór de aanvang van het berekeningsjaar een aanvraag is gedaan, zal de belanghebbende de voorschotbeschikking vóór de aanvang van het berekeningsjaar ontvangen. Dat geldt ook in gevallen bedoeld in artikel 12, vierde lid, waarin is bepaald dat een aanvraag doorwerkt naar jaren volgend op het berekeningsjaar waarin voor het eerst een aanvraag is gedaan. Is voor de toekenning een aanvraag vereist en wordt deze niet tenminste acht weken vóór de aanvang van het berekeningsjaar gedaan, dan wordt het voorschot verleend binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag.

Het derde lid bevat een van het tweede lid afwijkende bepaling voor gevallen waarin de belanghebbende slechts voor een deel van het berekeningsjaar aanspraak heeft op een tegemoetkoming. Een voorschot wordt dan niet eerder verleend dan in de maand waarin de aanspraak ontstaat. Het gaat hier bijvoorbeeld om de situatie waarin iemand in de loop van het jaar gebruik gaat maken van kinderopvang. Het wettelijke systeem verhindert niet dat hij dan al voorafgaand aan of in de loop van het berekeningsjaar een tegemoetkoming aanvraagt op basis van de kosten die hij in het berekeningsjaar naar verwachting zal maken. Het is vanuit oogpunt van controle niet gewenst dat een voorschot wordt verleend voordat op basis van 'tastbare' gegevens kan worden vastgesteld dat daarop aanspraak bestaat. Daarnaast is het streven om de voorschottermijnen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het moment waarop de kosten daadwerkelijk worden gemaakt.

In het vierde lid is bepaald dat de Belastingdienst Toeslagen het voorschot kan herzien. Deze mogelijkheid ziet op situaties waarin na de verlening van het voorschot blijkt, bijvoorbeeld uit door de belanghebbende verstrekte gegevens, dat dit tot een hoger of lager bedrag is toegekend dan dat waarop de tegemoetkoming vermoedelijk zal worden vastgesteld. Nadat toekenning van de tegemoetkoming heeft plaatsgevonden wordt de voorschotbeschikking uiteraard niet meer herzien. Feiten en omstandigheden waaruit blijkt dat de tegemoetkoming niet juist was, kunnen - met toepassing van de artikelen 18 en 19 - leiden tot herziening van de tegemoetkoming.

Een uitzondering op het voorschrift dat steeds een voorschot wordt verleend is opgenomen in het vijfde lid. Dit betreft gevallen waarin het verlenen van een voorschot zinloos zou zijn omdat de tegemoetkoming binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag kan worden toegekend. In dat laatste geval kan worden gedacht aan een eenvoudige aanvraag, die pas na afloop van het

berekeningsjaar wordt ingediend. De tegemoetkoming zal dan meteen worden toegekend, zodat een voorafgaand voorschot niet nodig is.

Artikel 14 Melding gewijzigde gegevens door de belanghebbende

Het toekenningssysteem gaat uit van een voorschotverlening, waarna later optredende wijzigingen die de Belastingdienst Toeslagen niet ambtshalve bekend zijn via melding door de belanghebbende dienen te worden doorgevoerd. Het eerste lid van dit artikel bepaalt dit. Het gaat hier dus om informatie die de belanghebbende eigener beweging moet verstrekken.

De behoefte aan zulke meldingen is afhankelijk van de vraag welke gegevens de dienst al uit anderen hoofde bekend zijn. Het is immers niet de bedoeling dat belanghebbenden mutaties moeten doorgeven die de dienst al kent. Daarnaast ligt het niet voor de hand om belanghebbenden ook feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot zeer geringe correcties in de tegemoetkoming steeds te laten doorgeven. Daarom is in het tweede lid geregeld dat bij ministeriële regeling wordt bepaald in welke gevallen en op welke wijze belanghebbenden wijzigingen moeten melden. In de ministeriële regeling zal ernaar worden gestreefd om daarbij het juiste evenwicht te vinden tussen het ongemak voor de belanghebbende, het risico voor de overheid, en beperking van administratieve handelingen door de Belastingdienst Toeslagen. In de communicatie met belanghebbenden zal uiteraard ruime aandacht worden besteed aan dit aspect.

Net als een aanvraag dient ook een melding als bedoeld in dit artikel in voorkomend geval te worden medeondertekend door de partner en door medebewoners. Dit is in het derde en vierde lid bepaald.

Artikel 15 Verzoeken tot informatieverstrekking

Naast het bepaalde in artikel 14 waarin is geregeld wanneer de belanghebbende gehouden is om uit zichzelf melding te maken van gewijzigde omstandigheden, verplicht dit artikel de belanghebbende, zijn partner of medebewoner om op verzoek van de Belastingdienst Toeslagen alle gegevens en inlichtingen te verstrekken, die deze nodig heeft om te kunnen beoordelen of en tot welk bedrag aanspraak bestaat op een tegemoetkoming. De dienst kan in verschillende fasen van de toekenningsprocedure om gegevens en inlichtingen vragen: voorafgaand aan de verlening van een voorschot, lopende de uitbetaling van het voorschot, voorafgaand aan toekenning van de tegemoetkoming, of nadat de toekenning heeft plaatsgevonden.

In het tweede lid is bepaald dat de dienst een termijn moet stellen voor het verstrekken van de gevraagde gegevens en inlichtingen. Worden de gevraagde gegevens en inlichtingen niet tijdig verstrekt, dan zal de dienst op basis van het derde lid de betrokkene aanmanen onder het stellen van een nieuwe termijn. Vanzelfsprekend zal de dienst dan wijzen op de gevolgen die optreden als de gevraagde informatie ook dan niet wordt verstrekt. Dit kan er allereerst toe leiden dat de uitbetaling van de termijnen van een voorschot tijdelijk wordt opgeschort (artikel 24). Zou de belanghebbende, zijn partner of de medebewoner in gebreke blijven te voldoen aan het in dit artikel bepaalde, dan kan

de dienst het voorschot herzien. Dit kan inhouden dat de tegemoetkoming nader op nihil wordt bepaald.

Gaat het om het inlichtingen die gevraagd worden voorafgaand aan het definitief toekennen van de tegemoetkoming, dan leidt het niet-verstrekken ertoe dat de Belastingdienst Toeslagen de hoogte van de tegemoetkoming ambtshalve bepaalt en op basis daarvan de tegemoetkoming toekent. Dit is geregeld in het vierde lid. Daarbij zal het niet-verstrekken van de gevraagde informatie kunnen leiden tot de conclusie dat niet is voldaan aan alle voorwaarden die voor de tegemoetkoming gelden, zodat toekenning tot een lager bedrag of zelfs tot nihil plaatsvindt.

Aan het niet-verstrekken van inlichtingen die betrekking hebben op feiten die na de toekenning bekend zijn geworden, kan de Belastingdienst Toeslagen het vermoeden ontlenen dat de toekenning te hoog is geweest en kan de tegemoetkoming op basis van artikel 19, eerste lid, onderdeel a, worden herzien.

Artikel 16 Beslistermijn toekenning tegemoetkoming

Dit artikel regelt de termijn waarbinnen de Belastingdienst Toeslagen de tegemoetkoming toekent. Doordat voor de toekenning het toetsingsinkomen van belang is, is het moment van toekenning mede afhankelijk van het moment waarop een eventuele aanslag inkomstenbelasting wordt vastgesteld. Pas op dat moment staan de inkomensgegevens vast die nodig zijn voor de bepaling van het toetsingsinkomen. Het gaat dan om de vaststelling van de aanslagen van al degenen van wie de draagkracht een rol speelt voor de hoogte van de tegemoetkoming, dus zowel de belanghebbende, diens partner, als in voorkomend geval een of meer medebewoners. Daarom is voor gevallen waarin voor een of meer van deze personen een aanslag wordt vastgesteld de beslistermijn (van acht weken) gekoppeld aan het moment waarop deze aanslag (of indien het om meer betrokkenen gaat: de laatste van deze aanslagen) is vastgesteld.
In alle andere gevallen dient de beschikking tot toekenning te zijn genomen vóór 1 december van het jaar volgend op het berekeningsjaar.

In het derde lid wordt de dienst de mogelijkheid gegeven om de beslistermijn te verlengen als de in het eerste lid bedoelde termijn te kort blijkt te zijn. Hiervoor dient vanzelfsprekend een gegronde reden te bestaan, bijvoorbeeld twijfel die is gerezen over de gegevens die ten grondslag liggen aan de gevraagde tegemoetkoming. De dienst zal dan de belanghebbende vragen om nadere informatie of om bewijsstukken. Bij verlenging van de termijn zal de dienst moeten aangeven vóór welke datum de belanghebbende de beschikking wel tegemoet kan zien.

Artikel 17 Afwijkend toetsingsinkomen

In artikel 6, derde lid, is een afwijkend begrip toetsingsinkomen opgenomen voor bepaalde internationale situaties. In die gevallen kan niet worden uitgegaan van het op de aanslag of jaaropgaaf vermelde bedrag, of van het bedrag vermeld op de navorderingsaanslag. In artikel 17 is daarom

bepaald dat de Belastingdienst Toeslagen dit 'internationale gedeelte' van het toetsingsinkomen bepaalt.
Voorzover er een verzamelinkomen of belastbaar loon als bedoeld in het eerste of tweede lid van artikel 6 is, wordt dit bij die vaststelling als een vaststaand gegeven beschouwd. Zoals bij de behandeling van het eerste lid al is aangegeven, kunnen bezwaar en beroep niet gegrond zijn op de stelling dat het verzamelinkomen zoals dat in de aanslag inkomstenbelasting is opgenomen of het belastbare loon zoals dat uit de jaaropgave blijkt, onjuist is. Daarvoor geldt een eigen (fiscale) rechtsgang. Als met inachtneming van het derde lid een toetsingsinkomen is bepaald, kan bezwaar en beroep tegen een beschikking tot toekenning van de tegemoetkoming wel gericht zijn tegen dat toetsingsinkomen. Ook hierbij geldt, dat voorzover bij de bepaling van de toetsingsinkomens rekening is gehouden met een verzamelinkomen of belastbaar loon als bedoeld in het eerste lid, dit verzamelinkomen of belastbaar loon een vaststaand gegeven is. Bezwaar of beroep kan in die situaties alleen zijn gericht tegen de ophoging van het verzamelinkomen of belastbaar loon.

Artikel 18 Wijziging fiscale gegevens

In dit artikel is geregeld in welke gevallen de tegemoetkoming wordt herzien door een wijziging van gegevens die zijn ontleend aan de fiscaliteit. Het toetsingsinkomen is gebaseerd op de fiscale begrippen verzamelinkomen en loon, en op internationaal vrijgesteld of elders belast inkomen. Ook de vermogenstoets van artikel 3, derde en vierde lid, is afgeleid van de belastingheffing; deze toets omvat de vraag of er in het berekeningsjaar al dan niet voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking is genomen.

Deze grootheden kunnen veranderen nadat een tegemoetkoming is toegekend. Te denken valt aan een uitspraak op bezwaar of beroep, waarbij op grond van een lager verzamelinkomen de aanslag wordt verminderd. Dit kan aanleiding zijn om de tegemoetkoming te herzien als er met inachtneming van het nieuwe toetsingsinkomen een hogere tegemoetkoming geldt dan aanvankelijk is toegekend. Een navorderingsaanslag kan het omgekeerde effect hebben.
Ook kan een wijziging in het verzamelinkomen invloed hebben op de vermogenstoets. Als in het nieuw vastgestelde verzamelinkomen immers geen voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking is genomen, terwijl dat in het oorspronkelijke verzamelinkomen wel het geval was, heeft de belanghebbende, aan wie oorspronkelijk een tegemoetkoming van nihil is toegekend, wellicht wel aanspraak op een tegemoetkoming. Andersom kan een nieuw vastgesteld verzamelinkomen waarin voor het eerst voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking is genomen ertoe leiden dat nader de tegemoetkoming op nihil moet worden bepaald.

Dit artikel voorziet erin dat de Belastingdienst Toeslagen na wijziging van de fiscale gegevens beoordeelt of de tegemoetkoming wijziging zou ondergaan als deze zou worden berekend met inachtneming van die nieuwe gegevens. Is dat het geval, dan herziet de dienst de toekenning automatisch binnen acht weken nadat de nieuwe vaststelling onherroepelijk is geworden of, als het gaat om een herziene loonopgaaf, nadat die loonopgaaf bij de dienst bekend is geworden.

Het voorgestelde artikel laat de toepassing van artikel 19 onverlet, voorzover de tegemoetkoming om andere dan de hiervoor geschetste redenen dient te worden herzien.

In het derde lid wordt de dienst de mogelijkheid gegeven om de in dit artikel genoemde termijn waarbinnen de herziening moet plaatsvinden, te verlengen als die termijn te kort blijkt te zijn. Hiervoor dient vanzelfsprekend een gegronde reden te bestaan. Bij verlenging van de termijn zal de dienst moeten aangeven vóór welke datum de belanghebbende de herzieningsbeschikking wel tegemoet kan zien.

Artikel 19 Herziening tegemoetkoming

Dit artikel vormt een aanvulling op de in artikel 18 opgenomen mogelijkheid om de tegemoetkoming te herzien indien het toetsingsinkomen wijzigt. Het geeft aan in welke gevallen de tegemoetkoming na de toekenning kan worden herzien ten nadele van de belanghebbende, in andere gevallen dan de in artikel 18 genoemde.

Dit artikel heeft geen betrekking op voorschotten. Deze kunnen op grond van artikel 13 immers steeds worden herzien tot het moment waarop de toekenning definitief plaatsvindt.

Het uitgangspunt bij herziening van een tegemoetkoming ten nadele van de belanghebbende is dat gegevens die de Belastingdienst Toeslagen bij de toekenning al bekend waren of redelijkerwijs bekend hadden kunnen zijn, niet kunnen leiden tot herziening, Dit is vastgelegd in onderdeel a van het eerste lid. Een toekenning kan bijvoorbeeld wel worden herzien in de situatie waarin nadien blijkt dat het kind waarvoor een tegemoetkoming in de kosten kinderopvang is toegekend is opgevangen in een niet-erkende instelling. Normaal gesproken zal de Belastingdienst Toeslagen bij een vermoeden dat de tegemoetkoming tot een te hoog bedrag is toegekend de belanghebbende verzoeken om nadere gegevens of inlichtingen te verstrekken. Blijft de belanghebbende in gebreke om te voldoen aan zijn verplichting om daarover gegevens of inlichtingen te verstrekken, dan kan dat voor de dienst aanleiding zijn de tegemoetkoming op grond van het vermoeden van nieuwe feiten of omstandigheden te herzien.

Onderdeel b van het eerste lid biedt een mogelijkheid tot herziening in gevallen waarin een tegemoetkoming tot een te hoog bedrag is toegekend en de belanghebbende dit wist, of behoorde te weten. Het kan hier gaan om bijvoorbeeld evidente fouten, zoals toekenningen die significant afwijken van hetgeen de belanghebbende mocht verwachten op grond van zijn aanvraag, of op grond van overleg met de Belastingdienst Toeslagen.

Dit artikel bevat geen nadere bepalingen over gevallen waarin de Belastingdienst Toeslagen de toekenning ten voordele van de belanghebbende kan wijzigen. Als de tegemoetkoming in de visie van de belanghebbende tot een te laag bedrag is toegekend, gelden de normale regels van bezwaar en beroep. Daarvoor gelden de termijnen die daarvoor zijn gesteld in de Algemene wet bestuursrecht. Dit laat uiteraard onverlet dat de Belastingdienst Toeslagen de tegemoetkoming ook na afloop van die termijnen ten voordele van de belanghebbende kan herzien in situaties waarin handhaving van de toegekende tegemoetkoming in strijd zou komen met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Te denken valt aan gevallen waarin de tegemoetkoming door een fout van de Belastingdienst

Toeslagen tot een te laag bedrag is toegekend. Overigens is ook voorstelbaar de situatie waarin het toegekende bedrag weliswaar correct is maar door een fout van de dienst een verkeerde uitbetaling plaats vindt. Ook in die gevallen vereisen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur dat de dienst zorgdraagt voor reparatie daarvan, zeker wanneer de belanghebbende door die fout is benadeeld. Reparatie door middel van een herziening is dan overigens niet het geëigende middel. De toekenning op zich was namelijk juist. Zo zal de dienst in het geval abusievelijk meer is uitbetaald dan was toegekend, op civielrechtelijke wijze het onverschuldigd betaalde moeten terugvorderen.

Het is mogelijk dat de belanghebbende op het moment waarop hij bezwaar maakt nog niet over alle informatie beschikt om in zijn bezwaarschrift aan te geven hoe hoog de tegemoetkoming in zijn visie zal moeten bedragen. Hierbij kan worden gedacht aan een lopend geschil over de hoogte van de huur bij de Huurcommissie. De belanghebbende kan dan toch in bezwaar komen. De Belastingdienst Toeslagen zal het bezwaarschrift vervolgens aanhouden totdat de huurcommissie een beslissing heeft genomen.

Het derde lid bevat de termijn waarbinnen wijzigingen ten nadele van de belanghebbende met toepassing van dit artikel dienen plaats te vinden.

Paragraaf 3 Informatieverstrekking en informatieuitwisseling

Artikel 20 Gebruik sociaal-fiscaalnummer

De verplichting tot het gebruik van het sociaal-fiscaalnummer door de Belastingdienst Toeslagen wordt voorgesteld, onder meer om het toekennen van tegemoetkomingen te vergemakkelijken. Omdat alle bij de uitvoering van dit wetsvoorstel betrokkenen verplicht zijn gebruik te maken van het sociaal-fiscaalnummer, kunnen voor de uitvoering van dit wetsvoorstel de benodigde gegevens snel bij elkaar worden gebracht.

Artikel 21 Informatieverstrekking aan de Belastingdienst Toeslagen

Dit artikel regelt de kosteloze verstrekking aan de Belastingdienst Toeslagen van gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming van belang kan zijn voor de uitvoering van deze wet. Omdat, afhankelijk van de regeling waarop dit wetsvoorstel van toepassing is, de aanspraak op en de hoogte van een tegemoetkoming mede afhankelijk kan zijn van informatie die niet binnen de rijksbelastingdienst of de Belastingdienst Toeslagen voorhanden is, is in het eerste lid voor decentrale overheden, bepaalde semi-overheidslichamen en voor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen natuurlijke personen, maat- en vennootschappen, verenigingen en andere rechtspersonen, instellingen en diensten een verplichting tot informatieverstrekking opgenomen. Het gaat dan vanzelfsprekend om gegevens en inlichtingen waarover die betrokken persoon of instantie redelijkerwijs geacht wordt te beschikken. Als voorbeeld kan hierbij worden gedacht aan informatie over facturen die in verband met een tegemoetkoming kinderopvang wordt verlangd van degene die een geregistreerd kindercentrum of een gastouderbureau exploiteert. In een algemene maatregel van

bestuur zal de wijze waarop de verstrekking aan de Belastingdienst Toeslagen dient plaats te vinden worden geregeld. Daarbij is het denkbaar dat bepaalde informatie in een gestructureerde renseigneringsstroom zal worden voorgeschreven. Indien bij de verstrekking van gegevens en inlichtingen ook het sociaal-fiscaalnummer dient te worden vermeld, zal dit bij algemene maatregel van bestuur worden geregeld. Als voorbeeld kan in dit verband worden verwezen naar het Besluit van 15 augustus 2001 inzake het gebruik van het sociaal-fiscaalnummer (Besluit gebruik sofi-nummer Wbp).

Het derde lid bevat de verplichting voor degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben, zijn sociaal-fiscaalnummer te verstrekken aan de in het eerste lid bedoelde openbare lichamen, rechtspersonen, natuurlijke personen, maat- en vennootschappen, verenigingen, instellingen en diensten voorzover bij algemene maatregel van bestuur is bepaald dat deze instellingen of personen de gegevens en inlichtingen moeten verstrekken onder vermelding van het sociaal-fiscaalnummer.

Artikel 22 Informatie-uitwisseling

De Belastingdienst Toeslagen en de inspecteur en ontvanger belast met respectievelijk de heffing en invordering van rijksbelastingen wisselen de gegevens en inlichtingen uit die nodig zijn bij de uitvoering van deze wet en bij de heffing en invordering van rijksbelastingen, onder vermelding van het sociaal-fiscaalnummer van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben. De Belastingdienst Toeslagen krijgt hiermee de beschikking over gecontroleerde gegevens die nodig zijn voor het bepalen van de aanspraak op en de hoogte van de tegemoetkoming. De inspecteur en ontvanger van de rijksbelastingdienst krijgen op hun beurt de beschikking over gegevens en inlichtingen die van belang kunnen zijn om voornoemde controle efficiënt en doelmatig te kunnen uitvoeren, en de gegevens en inlichtingen die van belang kunnen zijn voor de heffing en invordering van rijksbelastingen.

De beleidsmatig bij de uitvoering van de inkomensafhankelijke regelingen betrokken departementen dienen te beschikken over informatie vanuit de uitvoering. Nu de uitvoering plaatsvindt door een dienst van een ander dan het eigen departement, zal er een informatiestroom moeten zijn van de Belastingdienst Toeslagen (die opereert onder gezag van de Minister van Financiën) naar de ministers die verantwoordelijk zijn voor het beleid van de verschillende inkomensafhankelijke regelingen. De afstemming van beleid en uitvoering vergt immers een nauwe samenwerking tussen de beleidsdepartementen en het ministerie van Financiën als uitvoerder. Enerzijds kan daarbij worden gedacht aan zaken als uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van regelgeving en de beschikbaarheid van voldoende budgettaire ruimte voor een efficiënte uitvoering. Anderzijds dienen de beleidsdepartementen op hun beurt tijdig te beschikken over relevante informatie vanuit de uitvoering onder andere voor het monitoren en ramen van de ontwikkeling van de uitgaven. Het tweede en derde lid van het voorgestelde artikel maken de hiertoe benodigde informatie-uitwisseling mogelijk.

Paragraaf 4 Uitbetaling en terugvordering

Artikel 23 Uitbetaling

Voor wat betreft de termijn van uitbetaling van een tegemoetkoming is in het eerste lid aangesloten op de termijn zoals die in afdeling 4.2.7 van de Algemene wet bestuursrecht wordt genoemd voor het uitbetalen van subsidiebedragen. Het bedrag van de tegemoetkoming wordt in één keer uitbetaald met dien verstande dat indien voorafgaand aan de tegemoetkoming een voorschot op diezelfde tegemoetkoming is verleend -hetgeen in de regel het geval zal zijn-, uitbetaling slechts plaats vindt voorzover er na verrekening met het reeds uitbetaalde voorschotbedrag nog grond daartoe bestaat.

De leden twee tot en met vier bevatten de uitbetalingsregelingen voor de verleende voorschotten die aansluiten op de systematiek van uitbetaling van een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting. Dat houdt in dat indien, conform het tweede lid, het voorschot wordt verleend met een dagtekening vóór 1 februari van het berekeningsjaar uitbetaling van het voorschotbedrag plaats vindt in 12 gelijke maandelijkse termijnen te beginnen met de maand van de dagtekening van de voorschotbeschikking. Als bijvoorbeeld voor het jaar 2008 een voorschot kinderopvangsubsidie van € 1200 wordt verleend met een dagtekening in de maand januari 2008, vindt de eerste termijnbetaling van € 100 plaats in januari en de elf volgende termijnen van € 100 steeds een maand later.

Daarnaast is er een regeling voor de uitbetaling van voorschotten met een dagtekening die ligt tussen 1 februari en 1 december van het berekeningsjaar. Uitbetaling daarvan vindt plaats in zoveel gelijke termijnen als er nog maanden in het berekeningsjaar resteren. Als in het hiervoor genoemde voorbeeld het voorschot wordt verleend met een dagtekening in de maand juli 2008, vindt de uitbetaling plaats in zes maandelijkse termijnbetalingen van € 200, waarvan de eerste in de maand juli.

Het derde lid bevat een van het tweede lid enigszins afwijkende uitbetalingsregeling voor een voorschot dat is verleend aan een belanghebbende die slechts over een deel van het berekeningsjaar aanspraak heeft op een tegemoetkoming. Uitbetaald wordt dan in de periode die overeenkomt met de periode waarover de aanspraak bestaat, zodat de uitbetaling aansluit op het moment waarop door de belanghebbende de kosten worden gemaakt waarvoor de tegemoetkoming dient. Als in het eerder genoemde voorbeeld de belanghebbende slechts tot en met de maand april 2008 van kinderopvang gebruik zal maken, zal het voorschot (in dit geval € 400) in vier in plaats van 12 maandelijkse termijnen worden uitbetaald. Zou de belanghebbende daarentegen pas vanaf de maand april van kinderopvang gebruik gaan maken, dan wordt uitbetaald in acht termijnen te rekenen vanaf de maand april.

Het vierde lid bevat een regeling voor voorschotten die aan het eind van het berekeningsjaar of na dat jaar worden verleend. Zo'n voorschot wordt niet in termijnen maar ineens uitbetaald.

Het vijfde lid strekt ertoe duidelijk te maken dat uitbetaling van de tegemoetkoming uitsluitend op girale wijze plaatsvindt. Een andere vorm van betaling zou te bezwaarlijk vanwege de massaliteit van het uitbetalingsproces dat door de Belastingdienst Toeslagen wordt uitgevoerd. De Belastingdienst Toeslagen kan aan zijn betalingsverplichting jegens de belanghebbende voldoen door

het bedrag van de tegemoetkoming of de voorlopige tegemoetkoming bij te schrijven op zijn bank- of girorekening of dat van zijn partner. Veelal zal overigens sprake zijn van bijschrijving op een zogenaamde “en/of rekening” ten name van hen beiden. Door een rekening van een derde voor de uitbetaling aan te wijzen kan door de belanghebbende worden bewerkstelligd dat de uit te betalen tegemoetkoming wordt uitbetaald aan een ander dan de persoon die daar formeel gesproken recht op heeft. Op die manier is het mogelijk dat, bijvoorbeeld, op verzoek van de huurder de huursubsidie door de Belastingdienst Toeslagen rechtstreeks op de rekening van de verhuurder wordt gestort.

Artikel 24 Opschorten uitbetaling

In dit artikel is geregeld dat de Belastingdienst Toeslagen de bevoegdheid heeft zijn verplichting tot uitbetaling van het voorschot op te schorten. Omdat het voorschot in de regel in maandelijkse termijnen wordt uitbetaald, houdt opschorting in dat uitbetaling van de maandelijkse termijnen die nog zouden moeten worden uitbetaald wordt gestaakt. Van deze bevoegdheid kan gebruik worden gemaakt als er een aanleiding is om herziening van het verleende voorschot te overwegen. Vooruitlopend op de herziening kan de dienst daarmee voorkomen dat uitbetaalde bedragen alsnog moeten worden teruggevorderd. De dienst zal slechts van deze bevoegdheid gebruik kunnen maken als er sprake is van een concrete aanwijzing die het onmiddellijk stopzetten van de uitbetaling wenselijk maakt. Hiervan zal in de regel sprake zijn in het geval van een aan de belanghebbende toe te rekenen handeling of nalaten. Een voorbeeld daarvan is de situatie waarin de belanghebbende door de Belastingdienst Toeslagen is gevraagd informatie te verstrekken en hij daaraan geen gehoor geeft binnen de gestelde termijn.

De opschorting van de uitbetaling zal belanghebbende schriftelijk kenbaar worden gemaakt. Deze mededeling kan worden aangemerkt als een beschikking. Bezwaar en beroep tegen de opschorting is derhalve mogelijk.

Artikel 25 Terugvordering

De noodzaak tot terugvorderen zal zich in de regel voordoen in de situatie waarin de reeds toegekende tegemoetkoming wordt herzien of ingetrokken in het nadeel van de belanghebbende, maar ook zal hiervan sprake kunnen zijn als bij de toekenning van de tegemoetkoming blijkt dat er sprake is geweest van een onterecht of tot een onjuist bedrag verleend voorschot. Teruggevorderd wordt het teveel uitbetaalde bedrag aan tegemoetkoming of voorschot. Gelijktijdig kunnen in verband met de terugvordering ook andere betalingsverplichtingen ontstaan voor de belanghebbende uit hoofde van andere beschikkingen (bestuurlijke boete, rente). Een besluit tot terugvordering is vatbaar voor bezwaar bij de Belastingdienst Toeslagen en voor beroep tegen diens uitspraak bij de bestuursrechter.

Het tweede lid benadrukt de betalingsverplichting die op de belanghebbende rust om het bedrag dat wordt teruggevorderd te voldoen. Indien de belanghebbende problemen heeft het gehele

bedrag binnen de gestelde termijn te betalen bestaat overigens de mogelijkheid (artikel 32 biedt hiervoor de basis) het verschuldigde bedrag door middel van een betalingsregeling te voldoen.

Artikel 26 Rente

Over de periode tussen 1 juli van het jaar volgend op het berekeningsjaar en het moment waarop de toekenning of de herziening van de tegemoetkoming plaatsvindt wordt rente berekend, zowel over bedragen die belanghebbenden verschuldigd zijn aan het Rijk als over bedragen die zij van het Rijk te vorderen hebben. Het percentage van de rente wordt op grond van artikel 30, vijfde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen ieder kwartaal opnieuw vastgesteld en volgt de door de Europese Centrale Bank voor basisherfinancieringstransacties toegepaste interestvoet (de minimale biedrente), verhoogd met 1,5. Anders dan de renteregeling zoals die voor de belastingpraktijk wordt gehanteerd, vangt de periode waarover rente wordt berekend, zoals hiervoor is aangegeven, niet aan op 1 januari volgend op het berekeningsjaar maar op 1 juli van dat jaar. Aan de hand van de uitkomsten van de evaluatie van deze wet (artikel 46), waarin met name aan de rentesystematiek zoals vastgelegd in dit artikel aandacht zal worden geschonken, zal te zijner tijd worden besloten over een eventuele aanpassing van deze aanvangsdatum .

Artikel 27 Betalingstermijnen terugvordering

De betalingstermijnen die de belanghebbende worden gegeven om een door de Belastingdienst Toeslagen teruggevorderd bedrag te betalen zijn ontleend aan de termijnen zoals die in de Invorderingswet 1990 voor een aanslag inkomstenbelasting worden gehanteerd. Dat houdt in dat de reguliere betalingstermijn twee maanden bedraagt. Voor een betalingsverplichting die voortvloeit uit een beschikking tot herziening van de toegekende tegemoetkoming ten nadele van de belanghebbende geldt een kortere betalingstermijn van één maand. In het laatste geval is de termijn korter omdat de belanghebbende langer de beschikking heeft gehad over een teveel of ten onrechte uitbetaald geldbedrag. Uit praktische overwegingen is in het derde lid bepaald dat voor betaling van een bestuurlijke boete die gelijktijdig en in verband met een terugvordering wordt opgelegd dezelfde betalingsregels gelden als voor die terugvordering.

Artikel 28 Rente bij te late betaling terugvordering

Naast de rentebepaling van artikel 26 bevat dit artikel een bepaling over de berekening van rente in de sfeer van de invordering. In het geval de belanghebbende een bedrag moet terugbetalen en hij de betalingstermijn overschrijdt, wordt rente berekend. Uit het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 28 Invorderingswet 1990 vloeit voort dat de rente enkelvoudig wordt berekend over het tijdvak dat aanvangt op de dag na de vervaldag van de geldende betalingstermijn en eindigt op de dag voorafgaand aan die van de betaling. Tevens vloeit daaruit voort dat rente ook kan worden vergoed door de Belastingdienst Toeslagen. Dat gebeurt met name in het geval de belanghebbende

aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan en het bedrag van de daaraan ten grondslag liggende beschikking naderhand wordt verminderd.
Het percentage van de rente wordt op grond van artikel 29 van de Invorderingswet 1990 ieder kwartaal opnieuw vastgesteld en volgt de door de Europese Centrale Bank voor basisherfinancieringstransacties toegepaste interestvoet (de minimale biedrente), verhoogd met 1,5.

Artikel 29 Verrekening

Artikel 29 bevat het verrekeningsregime zoals dat geldt voor inkomensafhankelijke regelingen die door de Belastingdienst/Toeslagen worden uitgevoerd. Het derde lid benadrukt het gesloten karakter van dat regime: daar buiten is geen verrekening mogelijk.

Voorwaarde voor verrekening is dat er sprake moet zijn van een door de Belastingdienst Toeslagen te innen schuld die voortvloeit uit een terugvordering. Verrekening van die schuld is in de eerste plaats mogelijk met een aan dezelfde belanghebbende uit te betalen bedrag op grond van dezelfde inkomensafhankelijke regeling. In de regel zal het dan gaan om de situatie waarin sprake is van een verleend voorschot voor het berekeningsjaar dat volgt op het jaar waarop de terugvordering betrekking heeft. Verrekening met een nog uit te betalen bedrag binnen hetzelfde berekeningsjaar is echter ook mogelijk. In de tweede plaats komt voor verrekening met een teruggevorderd bedrag ook in aanmerking een aan de belanghebbende uit te betalen teruggaaf - al dan niet met een voorlopig karakter - inkomstenbelasting. Met het oog op een doelmatig verloop van het betalingsverkeer en ter voorkoming van de noodzaak de belanghebbende te confronteren met dwanginvorderingsmaatregelen, is er voor gekozen ook deze belastingteruggaaf te kunnen aanwenden voor betaling van de terugvordering. Door te verrekenen met een teruggaaf inkomstenbelasting treedt de dienst in de bevoegdheden die op grond van artikel 3 van de Invorderingswet 1990 aan de belastingontvanger zijn toebedeeld. In het eerste lid is daarom de bevoegdheid hiertoe van de Belastingdienst/Toeslagen expliciet geregeld. Overigens zal van deze bevoegdheid alleen gebruik worden gemaakt als de belastingontvanger de teruggaaf niet kan verrekenen. Indien de Belastingdienst/Toeslagen tot verrekening met een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting overgaat zal hij dat overigens moeten doen met inachtneming van de beslagvrije voetregeling van artikel 475d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Eveneens omwille van de doelmatigheid is in het tweede lid bepaald dat de schuld niet opeisbaar hoeft te zijn om tot verrekening te kunnen overgaan. Dat wil zeggen dat direct na het vaststellen van de beschikking waaruit de betalingsverplichting van de belanghebbende voortvloeit, verrekening van die schuld mogelijk is en niet pas nadat de betalingstermijn is verstreken. Dat geldt ook voor de door de dienst uit te betalen bedragen. Voor de eventueel in rekening gebrachte rente of bestuurlijke boete geldt dat zij de verrekening zoals die wordt toegepast op de hoofdsom (de terugvordering) volgen.

Artikel 30 Uitstel van betaling

De tekst van artikel 30 is ontleend aan artikel 25, eerste en tweede lid, van de Invorderingswet 1990. In een ministeriële regeling zullen de uitvoeringsvoorschriften voor de Belastingdienst Toeslagen worden vastgelegd met betrekking tot de procedure voor het in aanmerking komen voor uitstel van betaling, de periode waarover het uitstel zich uitstrekt alsmede de voorwaarden waaronder uitstel van betaling wordt verleend. Een en ander naar het voorbeeld van de uitvoeringsvoorschriften die voor de Belastingdienst gelden met betrekking tot belastingschulden.

Artikel 31 Bevoegdheid tot dwanginvordering

Als na de betalingstermijn blijkt dat de belanghebbende niet of slechts gedeeltelijk aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan, wordt hij schriftelijk aangemaand om alsnog binnen een termijn van tien dagen te betalen. De belanghebbende wordt dan tevens gewaarschuwd voor mogelijke invorderingsmaatregelen. Als na het verstrijken van de aanmaningstermijn de openstaande schuld nog steeds niet is voldaan, heeft de Belastingdienst Toeslagen de bevoegdheid een dwangbevel uit te vaardigen. Daarmee verschaft de dienst zichzelf een executoriale titel zonder daartoe de tussenkomst van de burgerlijke rechter nodig te hebben.

In het derde lid wordt artikel 13 van de Invorderingswet 1990 van overeenkomstige toepassing verklaard. Dit houdt in - kort samengevat - dat naast de in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorgeschreven wijze van betekening van het dwangbevel door een belastingdeurwaarder, betekening ook kan geschieden door verzending van het dwangbevel per post.

Het vierde lid brengt met zich dat tenuitvoerlegging van het dwangbevel dient te geschieden volgens de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dan wel, indien er sprake is van een per post betekend dwangbevel, de specifieke regels van tenuitvoerlegging die daarvoor op grond van het tweede lid van artikel 14 van de Invorderingswet 1990 gelden.

Het vijfde lid geeft aan dat verzet mogelijk is tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel. De invorderingsprocedure bevindt zich op dat moment in de executiefase. Daaraan voorafgaand heeft zich dan reeds het nodige afgespeeld. Zo is de vraag of de belanghebbende het teruggevorderde bedrag daadwerkelijk verschuldigd is reeds beantwoord. Immers, tegen de terugvordering staat bezwaar en beroep bij de Belastingdienst Toeslagen open. Daarna heeft de belanghebbende vervolgens de betalingstermijn laten verstrijken en heeft ook de toegezonden aanmaning hem er niet toegebracht het verschuldigde bedrag te betalen. Uiteindelijk heeft ook de betekening van het dwangbevel niet voor de gewenste betaling kunnen zorgen, waarna de Belastingdienst Toeslagen geen andere mogelijkheid meer resteert dan het treffen van executoriale maatregelen, zoals het leggen van beslag. Tegen die maatregelen richt zich het verzet. Formeel gesproken is in dat geval sprake is van een executiegeschil waarvoor de burgerlijke rechter competent is. Uit het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 17 van de Invorderingswet 1990 vloeit voort dat het instellen van verzet een schorsende werking heeft ten aanzien van de tenuitvoerlegging. Artikel 17 bevat ook enkele uitsluitingsgronden voor het kunnen instellen van verzet, zoals het aanvoeren van de stelling dat de terugvorderingsbeschikking niet ontvangen zou zijn.

Het in het zesde lid van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 19 van de Invorderingswet 1990 brengt mee dat de Belastingdienst Toeslagen gebruik kan maken van de bevoegdheid tot het doen van een zogenoemde “loonvordering” onder een derde, veelal een werkgever of uitkeringsinstantie. Overeenkomstige toepassing van artikel 19 houdt ook in dat bij het doen van een vordering de dienst rekening dient te houden met de beslagvrije voet regeling van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Dat wil zeggen dat de dienst er rekening mee moet houden dat die vordering slechts wordt gedaan voor zover er sprake is van periodieke inkomsten (zoals loon of een uitkering), die uitstijgen boven een vrij te laten normbedrag bestemd om te kunnen voorzien in de kosten van het bestaan.

Het zevende lid van dit artikel regelt de verjaring met betrekking tot het door de Belastingdienst Toeslagen uit te oefenen recht van dwanginvordering en zijn bevoegdheid tot verrekening. De verjaringstermijn bedraagt, op grond van artikel 27 van de Invorderingswet 1990, vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de vordering opeisbaar is. Op grond van het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 27 kan de verjaringstermijn zowel worden gestuit (dat wil zeggen dat de termijn opnieuw begint te lopen) als worden verlengd. Stuiting vindt plaats als een akte van vervolging is betekend. Als bijvoorbeeld terzake van een terugvorderingsbeschikking met dagtekening 31 mei 2007 op 19 oktober 2007 een dwangbevel wordt betekend, begint de verjaringstermijn van vijf jaar opnieuw te lopen op 20 oktober 2007. Verlenging van de verjaringstermijn kan op diverse gronden plaats vinden. Zo kan de termijn worden verlengd met de tijd dat de belanghebbende uitstel van betaling geniet of met de tijd waarin een rechtsgeding loopt. Zo zal in bovenstaand voorbeeld de verjaringstermijn ten aanzien van de belanghebbende die op 20 oktober 2007 een betalingsregeling treft die zes maanden duurt, vijf en een half jaar bedragen te rekenen vanaf 20 oktober 2007.

Artikel 32 Aansprakelijkheid

Het voorgestelde artikel 32 voorziet in de hoofdelijke aansprakelijkheid van degene die partner is van de belanghebbende. Aan het partnerschap ingevolge deze wet zijn - kort samengevat - de volgende consequenties verbonden: het inkomen telt mee voor de draagkrachtbepaling, de partner is medeondertekenaar van de aanvraag en de partner is aansprakelijk voor de eventuele schulden die uit de aanvraag voortvloeien.

Aansprakelijkheid bestaat voor de schuld die voortvloeit uit een terugvordering welke de belanghebbende onbetaald laat. Conform de systematiek van deze wet is de aansprakelijkheid beperkt tot schuld die zijn ontstaansgrond vindt gedurende de periode van partnerschap waarin de partner (of ex-partner) feitelijk mede heeft geprofiteerd van de, naar achteraf is gebleken, teveel of ten onrechte door de dienst verstrekte gelden. Van aansprakelijkheid voor eventueel met de terugvordering samenhangende schulden in de vorm van een bestuurlijke boete of in rekening gebrachte rente is slechts sprake wanneer sprake is van een gedraging van de partner die ten grondslag ligt aan of mede ten grondslag ligt aan feit dat rente in rekening is gebracht of een boete is opgelegd.

Uit het derde lid vloeit voort dat formalisering van de aansprakelijkheid bij beschikking plaatsvindt en dat voor de partner derhalve tegen dit besluit van de dienst dezelfde rechtsgang openstaat als de rechtsgang van de belanghebbende tegen de terugvordering. Dat wil zeggen dat voor wat betreft het bezwaar de aansprakelijkgestelde zich zal moeten richten tot de dienst en voor wat betreft het beroep tegen die uitspraak tot de bestuursrechter van de rechtbank. Als beroepsinstantie fungeert de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Ook voor de aansprakelijkgestelde geldt een betalingstermijn van twee maanden. Ten aanzien van de in te vorderen aansprakelijkheidsschuld gelden dezelfde dwanginvorderingsbepalingen als die voor de belanghebbende gelden. Dat geldt ook voor het verkrijgen van uitstel van betaling.

Artikel 33 Aanvullende bepalingen

In het eerste lid is aangegeven dat de Belastingdienst Toeslagen ook andere wettelijke invorderingsmiddelen mag gebruiken dan de in deze wet gegeven bevoegdheden. Deze bepaling strekt ertoe te voorkomen dat de dienst wordt achtergesteld bij andere schuldeisers die ook van die mogelijkheid gebruik kunnen maken.

Het tweede lid regelt dat de dienst voor de door de wet aan een deurwaarder opgedragen werkzaamheden, gebruik maakt van de bij de Belastingdienst werkzame deurwaarders. Zou deze regeling niet van toepassing zijn dan zou de dienst voor die werkzaamheden een beroep moeten doen op de tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder.

De bepaling van het derde lid brengt mee dat de Belastingdienst Toeslagen voor het treffen van invorderingsmaatregelen (zoals het sturen van een aanmaning, de betekening van een dwangbevel of het leggen van beslag) de forfaitaire tarieven in rekening brengt zoals die in de Kostenwet invordering rijksbelastingen zijn vastgelegd. De in die wet geregelde fiscale rechtsgang tegen de in rekening gebrachte kosten is eveneens van toepassing. Dat houdt in dat bezwaar tegen de in rekening gebrachte kosten mogelijk is bij de Belastingdienst Toeslagen en beroep tegen diens beslissing bij de belastingrechter van de rechtbank.

Het vierde lid bevat de toerekeningsregels voor de Belastingdienst Toeslagen met betrekking tot de volgorde waarin (deel-)betalingen moeten worden afgeboekt op de geldschuld van de belanghebbende. Daarbij is aangesloten op de systematiek van artikel 7 van de Invorderingswet 1990, die inhoudt dat afboeking van een betaling eerst plaatsvindt op schuld die het verst verwijderd is van de hoofdsom.

Artikel 34 Delegatie

De in dit artikel opgenomen delegatiebepaling maakt het mogelijk bij ministeriële regeling nadere uitvoeringsvoorschriften te geven voor de bepalingen die in de paragraaf over de uitbetaling en terugvordering zijn opgenomen. Om doelmatigheidsredenen is er voor gekozen deze delegatiebepaling ruim te formuleren. In ieder geval zullen nadere voorschriften worden geformuleerd met betrekking tot het door de dienst te voeren beleid als het gaat om uitstel van betaling.

Paragraaf 5 Bezwaar en beroep

Artikel 35 en 36 Aanvang bezwaartermijn en beroepstermijn

Artikel 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat de termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift aanvangt met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. Artikel 35 en 36 wijken van deze regel af door in beginsel de dagtekening van de beschikking en de uitspraak als uitgangspunt voor de aanvang van de bezwaar- en beroepstermijn te nemen. Achtergrond van deze afwijking is de geautomatiseerde werkwijze bij de Belastingdienst. Deze werkwijze komt erop neer dat beschikkingen die van de Belastingdienst uitgaan, veelal op een latere dag zijn gedateerd dan die waarop de feitelijke bekendmaking plaatsvindt. Omdat de administratieve processen bij de uitvoering van dit wetsvoorstel grote gelijkenis zullen vertonen met de overige processen van de Belastingdienst is ook in dit wetsvoorstel deze van artikel 6.8 van de Algemene wet bestuursrecht afwijkende bepaling opgenomen. Hierdoor wordt de bezwaartermijn in de praktijk verlengd met de periode tussen het moment van bekendmaking en de dagtekening.
De bezwaar- of beroepstermijn begint overigens niet te lopen indien de bekendmaking van de beschikking of uitspraak door toezending of uitreiking niet heeft plaatsgehad. Mocht de beschikking of uitspraak onverhoopt worden verzonden na de dag van dagtekening dan geldt weer het bepaalde in artikel 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 37 Bezwaar inzake meer tegemoetkomingen

In artikel 37, eerste lid, is bepaald dat een bezwaarschrift tegen de toekenning of herziening van een tegemoetkoming geacht wordt mede gericht te zijn tegen de overige toekenningen of herzieningen over hetzelfde berekeningsjaar en de in verband daarmee berekende rente, tenzij uit het bezwaarschrift het tegendeel blijkt. De belanghebbende dient het bezwaarschrift in dat geval wel in te dienen binnen de daarvoor geldende termijn van zes weken te rekenen vanaf de dag na die van dagtekening van de desbetreffende toekennings- of herzieningsbeschikking.

Omdat een aan de belanghebbende opgelegde bestuurlijke boete in voorkomend geval gelijktijdig met de herzieningsbeschikking zal worden opgelegd, is in het tweede lid bepaald dat een bezwaarschrift tegen de herzieningsbeschikking in dat geval geacht wordt mede gericht te zijn tegen de boete. De Belastingdienst Toeslagen zal in situaties als hiervoor beschreven in beginsel in één geschrift uitspraak doen. Dit heeft voor de belanghebbende het voordeel dat hij in een eventuele beroepsprocedure ook met één beroepschrift kan volstaan.

Paragraaf 6 Bestuurlijke boete

Artikel 38 Boete bij herziening tegemoetkoming

Dit artikel biedt de Belastingdienst Toeslagen de bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen indien sprake is van een herziening als bedoeld in artikel 19. Het eerste lid bepaalt dat als het aan opzet van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner is te wijten dat aan de belanghebbende een tegemoetkoming ten onrechte of tot een te hoog bedrag is toegekend, een bestuurlijke boete wordt opgelegd. De boete wordt opgelegd aan degene bij wie de opzet is geconstateerd. Is er sprake van gezamenlijke opzet, dan wordt de boete opgelegd aan de belanghebbende. De Belastingdienst Toeslagen dient de aanwezigheid van opzet te stellen en te bewijzen.
De bestuurlijke boete wordt steeds berekend over het bedrag dat ingevolge de herzieningsbeschikking van de belanghebbende wordt teruggevorderd. Omdat aan een belanghebbende over het berekeningsjaar meer tegemoetkomingen kunnen zijn toegekend, kan het voorkomen dat ook het terug te vorderen bedrag betrekking heeft op de herziening van verschillende tegemoetkomingen. In een stelsel waarbij gekozen is voor een verband tussen de hoogte van de boete en het ten onrechte genoten geldelijk voordeel, past het om voor het bepalen van de boete van dat voordeel uit te gaan, ook al heeft dit voordeel betrekking op meer tegemoetkomingen. De boete zal echter nooit meer bedragen dan € 3000.

In het tweede lid is vastgelegd dat bij het opleggen van een bestuurlijke boete de voorschriften en waarborgen zoals deze gelden bij het opleggen van bestuurlijke boeten op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen overeenkomstige toepassing vinden. In het kader van de invoering van de vierde tranche Algemene wet bestuursrecht zal later moeten worden bezien of en in hoeverre de onderhavige bepaling aanpassing behoeft.

In het derde lid wordt bepaald dat de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete door tijdsverloop vervalt. Bij de bepaling van de termijn is aansluiting gezocht bij de termijn waarop de Belastingdienst Toeslagen de toegekende tegemoetkoming kan herzien.

Artikel 39 Vrijwillige verbetering

Om belanghebbenden zo veel mogelijk te stimuleren de Belastingdienst Toeslagen juiste en volledige informatie te verschaffen waarover deze voor het toekennen van een tegemoetkoming moet kunnen beschikken, is in de wet tevens een inkeerbepaling opgenomen. Op grond daarvan wordt de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 38, eerste lid, niet opgelegd als de belanghebbende de dienst alsnog de juiste en volledige gegevens en inlichtingen verstrekt voordat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de dienst met de onjuistheid of onvolledigheid bekend is of bekend zal worden. Of in voorkomend geval sprake is van een vrijwillige verbetering als bedoeld in deze bepaling zal steeds per geval moeten worden beoordeeld. Van een vrijwillige verbetering is in elk geval geen sprake als de belanghebbende de juiste informatie verstrekt nadat hem daarom door de dienst is gevraagd. In dat geval zal hij immers vermoeden dat de dienst al met de onjuistheid bekend is. Om die reden wordt in artikel 39 alleen terugverwezen naar artikel 38, eerste lid.

HOOFDSTUK 3 TOEZICHT EN OPSPORING

Artikel 40 Toezichthouders

In dit artikel wordt de aanwijzing van de toezichthouders bij besluit geregeld. De toezichthouders verrichten werkzaamheden om na te gaan of voorschriften worden nageleefd. De bevoegdheden van de toezichthouders zijn vastgelegd in afdeling 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 41 Opsporingsambtenaren

Het verstrekken van onware gegevens en het nalaten te voldoen aan wettelijke verplichtingen tijdig gegevens te verstrekken zijn strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht. Deze algemene strafbaarstellingen gelden ook voor het niet verstrekken van gegevens en het verstrekken van onjuiste gegevens in het kader van het wetsvoorstel, bijvoorbeeld de inlichtingen die voor de aanspraak op en de hoogte van de tegemoetkoming van belang kunnen zijn. Een en ander wordt in de eerste volzin van het eerste lid tot uitdrukking gebracht. De voorgestelde tweede volzin van het eerste lid maakt mogelijk dat bijzondere opsporingsambtenaren worden aangewezen voor het opsporen van die strafbare feiten in het kader van het wetsvoorstel.

Verwacht wordt, gezien de positionering van de Belastingdienst Toeslagen, dat bij de aanwijzing aansluiting wordt gezocht bij het huidige rechtshandhavingsbeleid van de Belastingdienst. De Belastingdienst beschikt over een bijzondere opsporingsdienst; de Belastingdienst/FIOD-ECD.

HOOFDSTUK 4 BIJZONDERE BEPALINGEN

Artikel 42 Beslagverbod

Ter bescherming van de belanghebbende en om te waarborgen dat de toegekende tegemoetkoming daadwerkelijk wordt aangewend voor het doel waarvoor deze is bestemd, is in dit artikel geregeld dat de in civielrechtelijke zin gebruikelijke rechtshandelingen met betrekking tot vermogensbestanddelen niet het daarmee beoogde rechtsgevolg hebben als het gaat om de tegemoetkoming.

In een tweetal gevallen geldt hierop een uitzondering. Met de in onderdeel a genoemde prestatie van een schuldeiser wordt gedoeld op, bijvoorbeeld, het beschikbaar stellen van een woning door een verhuurder of het verlenen van zorg voor een kind door een gastouder. Als de belanghebbende niet aan zijn betalingsverplichtingen jegens die schuldeisers voldoet, is het billijk dat door hen verhaal kan worden gezocht op de tegemoetkoming. De tegemoetkoming is immers bedoeld de belanghebbende beter in staat te stellen aan zijn betalingsverplichtingen te kunnen voldoen juist als het gaat om die prestaties.

Het bepaalde in onderdeel b bestendigt de lijn zoals die ook is opgenomen in de verrekeningsbevoegdheid van de Belastingdienst Toeslagen om een nog uit te betalen

tegemoetkoming te kunnen aanwenden ten behoeve van de voldoening van een terug te vorderen bedrag terzake van een eerder uitbetaalde tegemoetkoming in het kader van dezelfde regeling.

Artikel 43 Samenloop met buitenlandse tegemoetkomingen

Deze bepaling heeft betrekking op de mogelijke samenloop van tegemoetkomingen op grond van het wetsvoorstel met soortgelijke buitenlandse tegemoetkomingen. Om te voorkomen dat dubbele faciliteiten ontstaan, moet de mogelijkheid bestaan om voorrangsregels te geven. Met het oog hierop kunnen bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld ter voorkoming of beperking van een dergelijke samenloop.

Artikel 44 Hardheidsclausule

Voor een toelichting op de hardheidsclausulebepaling wordt verwezen naar paragraaf 2.9 van het algemene deel van deze toelichting.

HOOFDSTUK 5 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 45 Evaluatie

Gelet op het belang dat wordt gehecht aan daadwerkelijke realisatie van harmonisatie van inkomensafhankelijke regelingen, zal na verloop van 3 jaar na de inwerkingtreding van deze wet evaluatie plaats vinden van de mate van verwerkelijking van de doelstelling en beoogde neveneffecten. In de evaluatie zal tevens aandacht worden geschonken aan de mate van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de procedureregels die daarvoor gelden.

Bijzondere aandacht zal in de evaluatie worden besteed aan de effecten van de renteberekening, op basis van artikel 26, over de bedragen die de belanghebbende te vorderen heeft van het Rijk en andersom, de bedragen die het Rijk te vorderen heeft van de belanghebbende. De aanvangsdatum van het tijdvak waarover de rente wordt berekend is nu bepaald op 1 juli van het jaar volgend op het berekeningsjaar, hetgeen afwijkend is van de wijze van renteberekening die de Belastingdienst hanteert voor de belastingheffing, te weten renteberekening vanaf 1 januari van het jaar volgend op het belastingjaar.

Hoewel deze rente uitdrukkelijk niet als sanctie is bedoeld (er wordt immers ook rente aan de belanghebbende vergoed) is om reden van gewenning van de doelgroep aan deze rentesystematiek besloten de renteperiode te laten aanvangen op 1 juli van het jaar dat volgt op het berekeningsjaar. Bij de evaluatie van deze wet zal worden bezien of de aanvangsdatum van 1 juli kan worden aangepast naar 1 januari volgend op het berekeningsjaar.

Artikel 46 Inwerkingtreding

Deze wet gaat gelden voor berekeningsjaren vanaf 2006, hetgeen meebrengt dat tegemoetkomingen over eerdere perioden nog worden afgewikkeld op basis van de regelingen zoals die golden tot 1 januari 2006.
De Belastingdienst Toeslagen zal vanaf januari 2006 maandelijks termijnen van de voorschotten gaan verstrekken. Om de eerste uitbetaling in januari 2006 te kunnen doen is het noodzakelijk dat aanvragen al in 2005 kunnen worden gedaan en dat voorschotbeschikkingen al vóór 1 januari 2006 aan de betrokkenen kunnen worden verzonden. Om daarvoor een wettelijke basis te hebben is inwerkingtreding van deze wet voorzien op 1 september 2005.

Artikel 47 Citeertitel

In dit artikel is bepaald dat deze wet wordt aangehaald als 'Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen'. Deze naam kan desgewenst worden afgekort tot *Awir*.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,